Pregled Dokumenata| Broj 3/05

Službeni glasnik BiH, broj 3/05

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 12. oktobra 2004.godine, i sjednici Doma naroda, održanoj 21. oktobra 2004. godine, usvojila je

ZAKON

O SJEMENU I SADNOM MATERIJALU POLJOPRIVREDNIH BILJAKA BOSNE I HERCEGOVINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom se:

a) propisuju uslovi za proizvodnju, pripremu za stavljanje u promet, uvoz i stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka (žitarice, industrijsko, krmno, povrtlarsko, ljekovito, aromatično i začinsko bilje; voćke, vinova loza, hmelj, ukrasno bilje);

b) određuju obaveze osoba, koje se bave proizvodnjom, pripremom za stavljanje u promet, uvozom i stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka;

c) propisuju zahtjevi za stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka i način osiguravanja usklađenosti s propisanim zahtjevima;

d) uređuje upis sorti poljoprivrednih biljaka u sortnu listu, te održavanje sorti koje su upisane u sortnu listu i ispitivanje sorti poljoprivrednih biljaka za opisnu sortnu listu;

e) uređuje dobijanje i razmjenu podataka te povezivanje podataka u informativni sistem;

f) određuje djelatnost javne službe u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje, vršioce javne službe, nosioce javnog ovlaštenja, imenovanje laboratorija, vršioce ispitivanja sorti i čuvanja standardnih uzoraka, te inspekcijski nadzor.

Član 2.

Namjena ovog zakona je osiguravanje kvalitetnog sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka radi pospješivanja ekonomične poljoprivredne proizvodnje, čuvanja okruženja i zaštite potrošača.

Član 3.

(1) Pored odredbi člana 1. ovog zakona, ovaj zakon primjenjuje se i za sjeme i sadni materijal drugih vrsta biljaka, ako se stavlja u promet u svrhu upotrebe u poljoprivrednoj proizvodnji.

(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se za sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, namijenjenih izvozu ili ponovnom izvozu, ako nije ovim zakonom drugačije propisano.

(3) Uprava BiH za zaštitu zdravlja biljaka (u daljem tekstu: Uprava), u saradnji s nadležnim organima Republike Srpske i Federacije BiH (u daljem tekstu: entitetima) i Brčko Distrikta BiH (u daljem tekstu: Distrikt) detaljnije propisuje vrste poljoprivrednih biljaka iz člana 1. ovog zakona.

(4) Druge vrste biljaka iz stava (1) ovog člana propisuje Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta i uz prethodno mišljenje nadležnih organa za zaštitu okoliša.

Član 4.

(1) Izrazi, upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeće značenje:

a) **Sjeme poljoprivrednih biljaka** je sjeme, cijele biljke ili dijelovi biljaka (krtole, lukovice, rizom i drugo), ako su namijenjeni za razmnožavanje i ponovnu proizvodnju

sjemenskog materijala ili sjetvu za proizvodnju poljoprivrednih biljaka.

b) **Sadni materijal poljoprivrednih biljaka** su sadnice voćaka, vinove loze, hmelja i višegodišnjih ukrasnih biljaka, koje služe za podizanje zasada (za proizvodnju poljoprivrednih biljaka), kao i reprodukcioni sadni materijal za proizvodnju sadnica (materijal za razmnožavanje i ponovnu proizvodnju sadnog materijala).

c) **Sadnica** je jednogodišnja ili višegodišnja biljka nastala iz vegetativnih dijelova matične biljke ili spajanjem podloge i plemke ili je uzgojena iz sjemena matične biljke.

d) **Reprodukcioni sadni materijal za proizvodnju sadnica** je sjeme za proizvodnju podloga, vegetativne podloge, korjenjaci, korjenov izdanak, zrele i zelene reznice, plemke i meristem, ako potiču od selekcioniranih matičnih, elitnih matičnih i priznatih (originalnih) matičnih stabala ili grmova sorti i podloga.

e) **Partija** je broj i količina sjemena ili sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iste vrste, sorte odnosno kategorije, koja je prepoznatljiva po izvoru, te ujednačena po kvalitetu i homogenosti sastava.

f) **Sorta** je grupa biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge sorte prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon razmnožavanja.

g) **Kategorija** sjemena ili sadnog materijala poljoprivrednih biljaka je određeni stepen kvaliteta sjemena ili sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

h) **Kvalitet** sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka određuju čistoća sorte ili vrste, zdravstveno stanje i ostala mjerila kvaliteta, naročito klijavost, čistoća i vlaga sjemena; razvijenost nadzemnog i podzemnog sistema sadnog materijala; stepen primjerenosti za sjetvu, sadnju ili razmnožavanje i ostalo.

i) **Dobavljač** sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka (u daljem tekstu: dobavljač) je svaka fizička ili pravna osoba, koja se bavi jednom od sljedećih djelatnosti: proizvodnjom, pripremom za stavljanje u promet, stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka,uvozom i stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka (u daljem tekstu: djelatnosti dobavljača).

j) **Mjesto proizvodnje** je organizaciono i poslovno zaokružena privredna cjelina (uključujući zemljište, objekte, mašine i opremu), gdje se obavljaju djelatnosti dobavljača.

k) **Proizvodnja sjemena i sadnog materijala** poljoprivrednih biljaka je proizvodnja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka razmnožavanjem, odnosno drugim postupcima koji su općepriznati za pojedinu vrstu poljoprivrednih biljaka.

l) **Priprema za stavljanje u promet** sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka su postupci, s kojima se sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka priprema za stavljanje u promet (sušenje, čišćenje, sortiranje, klasiranje, tretiranje fitofarmaceutskim sredstvima ili hemikalijama, pakovanje ili označavanje, te ostalo).

m) **Uvoz sjemena i sadnog materijala** poljoprivrednih biljaka je puštanje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka u slobodan promet nakon okončanog carinskog postupka.

n) **Stavljanje u promet** sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka je: prodaja, dostavljanje ili distribucija trećoj osobi sa ili bez naplate; nuđenje na prodaju; skladištenje, odnosno svako raspolaganje sjemenom i sadnim materijalom s namjenom prodaje.

o) **Nadležni organi**, u smislu ovog zakona, su: Uprava i nadležni organi entiteta i Distrikta.

II - DOBAVLJAČI SJEMENA I SADNOG MATERIJALA POLJOPRIVREDNIH BILJAKA

Član 5.

(1) Proizvodnjom, pripremom za stavljanje u promet, uvozom i stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka smiju se baviti samo dobavljači, koji su upisani u registar dobavljača.

(2) U registar dobavljača upisuju se dobavljači koji obavljaju djelatnost dobavljača na području Bosne i Hercegovine:

a) pravne osobe sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, koje su registrirane za obavljanje djelatnosti dobavljača,

b) fizičke osobe sa stalnim prebivalištem u Bosni i Hercegovini, koje su djelatnost dobavljača prijavile kod nadležnog organa,

c) strane pravne i fizičke osobe, ako to određuju međunarodni sporazumi, koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu.

(3) Dobavljači iz stava (2) ovog člana mogu se upisati u registar dobavljača ako osiguraju stručno osposobljenu osobu, koja ispunjava uslove u pogledu stručne osposobljenosti i koja će biti odgovorna za ispunjavanje obaveza dobavljača po ovome zakonu (u daljem tekstu: odgovorna stručna osoba). Dobavljač, koji je fizička osoba, može biti istovremeno odgovorna stručna osoba, ako ispunjava uslove u pogledu stručne osposobljenosti.

(4) Uprava propisuje uslove u pogledu stručne osposobljenosti odgovorne stručne osobe iz stava (3) ovog člana.

Član 6.

(1) Upis u registar dobavljača nije obavezan za dobavljače:

a) koji su mali proizvođači sjemena i sadnog materijala određenih vrsta poljoprivrednih biljaka i čija je ukupna proizvodnja namijenjena za vlastite potrebe ili za prodaju lokalnom tržištu fizičkim osobama, koje su krajnji korisnici tog sjemena i sadnog materijala i koje se na bave profesionalno proizvodnjom poljoprivrednih

biljaka;

b) koji se bave isključivo distribucijom i prodajom sjemena i sadnog materijala određenih vrsta poljoprivrednih biljaka u orginalnom pakovanju.

(2) Uprava propisuje uslove iz stava (1) ovog člana.

Član 7.

(1) Registar dobavljača uspostavljaju i vode nadležni organi entiteta i Distrikta za administrativno područje svoje nadležnosti, a Uprava vodi centralni registar za područje Bosne i Hercegovine.

(2) Dobavljači iz stava (2) člana 5. ovog zakona podnose zahtjev za upis u registar dobavljača na propisanom obrascu nadležnom organu entiteta i Distrikta.

(3) Zahtjev za upis u registar iz stava (2) ovog člana sadrži:

a) identifikacione podatke o dobavljaču: ime, prezime i adresu, odnosno firmu, sjedište i poreski broj, jedinstveni matični broj građana ili matični broj poslovnog subjekta, pravni organizacioni oblik,

b) opis djelatnosti dobavljača: proizvodnja, priprema za tržište, uvoz, odnosno stavljanje u promet, po vrstama poljoprivrednih biljaka,

c) podatke o mjestu proizvodnje: o poljoprivrednom zemljištu u upotrebi po parcelama i vrstama korištenja, o objektima za proizvodnju, pripremu za stavljanje u promet, odnosno skladištenje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka,

d) identifikacione podatke o odgovornoj stručnoj osobi: ime i prezime, adresa, jedinstveni matični broj građana.

(4) Ako dobavljač obavlja djelatnosti dobavljača na različitim mjestima, mora u zahtjevu navesti podatke iz stava (3)b),c) i d) ovog člana, za svako pojedino mjesto obavljanja djelatnosti.

(5) O odobravanju upisa u registar dobavljača odlučuju nadležni organi entiteta i Distrikta, najkasnije dva mjeseca nakon prijema kompletiranog zahtjeva. Kod upisa u registar, dobavljaču se izdaje riješenje o upisu u registar dobavljača i dodjeljuje jedinstveni registarski broj.

(6) Dobavljač mora prijaviti nadležnim organima entiteta i Distrikta svaku izmjenu podataka, koji se vode u registru dobavljača, najkasnije u roku od 15 dana nakon izmjene podataka.

(7) Nadležni organi entiteta i Distrikta dostavljaju Upravi podatke o donesenim rješenjima za upis u registar i donesenim rješenjima o izmjenama u registru dobavljača u roku od 15 dana nakon donošenja rješenja.

(8) Obrazac i detaljniji sadržaj zahtjeva iz stava (2) ovog člana, isprave koje moraju biti priložene uz zahtjev, te formu jedinstvenog registarskog broja dobavljača propisuje Uprava.

Član 8.

(1) Brisanje dobavljača iz registra dobavljača obavljaju nadležni organi entiteta i Distrikta. Brisanje dobavljača iz registra obavlja se u sljedećim slučajevima:

a) na prijedlog dobavljača, po službenoj dužnosti ili na prijedlog nadležnog inspektora, ako dobavljač prestane obavljati djelatnost dobavljača,

b) na prijedlog inspektora, ako utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz stava (3) člana 5. ovog zakona, odnosno da dobavljač više od dva puta nije proveo mjere koje mu je inspektor odredio pri izvršavanju nadzora.

(2) O brisanju dobavljača iz registra dobavljača odlučuju nadležni organi entiteta i Distrikta rješenjem o brisanju dobavljača iz registra, o čemu su obavezni obavijestiti Upravu, u roku od 15 dana nakon donošenja rješenja o brisanju dobavljača iz registra.

Član 9.

(1) Registar dobavljača sadrži sljedeće podatke:

a) jedinstveni registarski broj dobavljača;

b) identifikacione podatke o dobavljaču: ime, prezime i adresu,odnosno firmu, sjedište i poreski broj, jedinstveni matični broj građana, odnosno matični broj poslovnog subjekta, pravni organizacioni oblik;

c) opis djelatnosti dobavljača: proizvodnja, priprema za stavljanje u promet, uvoz, odnosno stavljanje u promet po vrstama poljoprivrednih biljaka;

d) podatke o mjestu proizvodnje: o poljoprivrednom zemljištu u upotrebi po parcelama i vrstama korištenja, o objektima za proizvodnju, pripremu za stavljanje u promet, odnosno skladištenje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka,

e) identifikacione podatke o odgovornoj stručnoj osobi: ime i prezime, adresa, jedinstveni matični broj građana.

(2) Uprava i nadležni organi entiteta i Distrikta mogu voditi registre dobavljača u elektronskom obliku.

(3) Nadležni organi entiteta i Distrikta moraju čuvati isprave na čijoj osnovi se vodi registar dobavljača, u originalu ili kopijama još najmanje tri godine nakon brisanja dobavljača iz registra dobavljača.

(4) Podaci iz registra dobavljača su javni.

(5) Uprava propisuje detaljniji sadržaj i način vođenja registra dobavljača.

III - ZAHTJEVI ZA SJEME I SADNI MATERIJAL POLJOPRIVREDNIH BILJAKA

Član 10.

(1) Sjeme i sadni materijal pojedinih vrsta poljoprivrednih biljaka iz stava (3) člana 3. ovog zakona može se stavljati u promet, ako, s obzirom na kvalitet, ispunjava propisane zahtjeve za propisanu kategoriju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

(2) Ako za sjeme i sadni materijal određene vrste poljoprivrednih biljaka kategorija nije predviđena, može se staviti u promet ako ispunjava propisane minimalne zahtjeve u pogledu kvaliteta.

(3) Sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka mora, pored zahtjeva iz st. (1) i (2) ovog člana, u pogledu zdravstvenog stanja također ispunjavati zahtjeve određene propisima o zdravstvenoj zaštiti biljaka.

(4) Sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka mora biti stavljen u promet u partijama. Mora biti, na propisan način, pakovan i označen tako da je osigurana originalnost pakovanja.

(5) Materijal za razmnožavanje poljoprivrednih biljaka, koje su genetski modificirani organizmi (u daljem tekstu: GMO) ili koje sadrže GMO, mora, pored zahtjeva iz ovog člana, ispunjavati i zahtjeve određene propisima koji uređuju postupanje s GMO, i biti dodatno označen kao GMO.

(6) Ako je materijal za razmnožavanje poljoprivrednih biljaka tretiran hemikalijama ili fitofarmaceutskim sredstvima, hemikalija ili fitofarmaceutsko sredstvo moraju biti označeni na propisan način.

(7) Kod propisanih vrsta poljoprivrednih biljaka, može se sjeme i sadni materijal staviti u promet samo ako je bio proizveden pod službenim nadzorom, te je ispunjavanje zahtjeva iz st. (1) i (3) ovog člana, bilo službeno utvrđeno službenim potvrđivanjem/deklariranjem materijala za razmnožavanje poljoprivrednih biljaka u skladu s ovim zakonom.

(8) Uprava za sjeme i sadni materijal pojedinih vrsta poljoprivrednih biljaka propisuje:

a) kategorije, te za pojedinu kategoriju detaljnije zahtjeve u pogledu čistoće sorte ili vrste, zdravstvenog stanja i ostalih mjerila kvaliteta i minimalnog zahtjeva u pogledu kvaliteta, ako za sjeme i sadni materijal kategorija nije propisana,

b) zahtjeve u pogledu pakovanja i označavanja,

c) najveći broj ili količinu u partiji,

d) uslove kada se može reći da je osigurana originalnost pakovanja.

(9) Uprava propisuje vrste poljoprivrednih biljaka iz stava (7) ovog člana, čije se sjeme i sadni materijal može stavljati u promet samo ako je službeno potvrđen.

Član 11.

(1) Izuzetno, sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka iz člana 10. stava (7) ovog zakona može se pripremiti za stavljanje u promet i isporučiti drugom dobavljaču koji nije konačno službeno potvrđen, ako je sjeme i sadni materijal proizveden pod službenom kontrolom i ako je bilo službeno utvrđeno da u pogledu čistoće sorte ili vrste, te zdravstvenog stanja, ispunjava propisane zahtjeve za sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka koji nije konačno službeno potvrđen, i ako je označen na propisan način.

(2) Uprava propisuje zahtjeve za sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka koji nije konačno službeno potvrđen iz stava (1) ovog člana, kao i način označavanja.

Član 12.

(1) Ako je za pojedine vrste poljoprivrednih biljaka u zahtjevima iz člana 10. ovog zakona propisan zahtjev u pogledu čistoće sorte, sjeme i sadni materijal može se stavljati u promet ako ispunjava zahtjeve iz člana 10. ovog zakona, te je označeno imenom sorte.

(2) Sorta iz stava (1) ovog člana mora biti upisana u sortnu listu ili zaštićena u skladu sa zakonom, koji uređuje zaštitu novih sorti biljaka, ili je općepoznata u skladu s članom 41. stav (2) ovog zakona ili upisana u spisak sorti, koji vodi dobavljač u skladu s članom 19. stav (4) ovog zakona.

(3) Kod propisanih vrsta poljoprivrednih biljaka smije se sjeme ili sadni materijal, iz stava (1) ovog člana, stavljati u promet samo ako je sorta upisana u sortnu listu u skladu s ovim zakonom.

(4) Uprava propisuje vrste poljoprivrednih biljaka, kod kojih mora biti sorta obavezno upisana u sortnu listu.

Član 13.

(1) Uprava može, na zahtjev dobavljača, dozvoliti stavljanje u promet sjemena ili sadnog materijala sorte koja je u postupku upisivanja sorte u sortnu listu, najviše do propisane količine.

(2) U zahtjevu iz stava (1) ovog člana, dobavljač treba, na propisanom obrascu, da navede:

a) ime, prezime i adresu,odnosno firmu i sjedište,

b) vrstu, sortu i količinu sjemena ili sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji namjerava staviti u promet.

(3) Uprava izdaje dozvolu iz stava (1) ovog člana, ako je sorta u postupku upisa sorte u sortnu listu u skladu s ovim zakonom i ako nisu prekoračene propisane količine.

(4) Uprava će dobavljaču, kojem je u skladu s članom 25. ovog zakona dozvolila podnošenje prijave za službeno potvrđivanje sjemena i sadnog materijala sorte koja je u postupku upisa u sortnu listu, istovremeno dozvoliti stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala te sorte do propisane količine.

(5) Sjeme i sadni materijal iz st. (1) i (4) ovog člana mora biti u prometu dodatno označen kao sjeme i sadni materijal sorte, koja je u postupku upisa u sortnu listu.

(6) Uprava propisuje količinu sjemena i sadnog materijala iz stava (1) ovog člana, kao i obrazac zahtjeva iz stava (2) ovog člana.

Član 14.

(1) Sjeme i sadni materijal pojedinih vrsta poljoprivrednih biljaka može se staviti u promet ako je namijenjen organskoj proizvodnji, ako ispunjava posebne zahtjeve za stavljanje u promet propisane za takvo sjeme i sadni materijal, a u skladu s ovim zakonom i propisima koji uređuju organsku proizvodnju, te ako je označen na propisan način.

(2) Sjeme i sadni materijal pojedinih vrsta poljoprivrednih biljaka može se staviti u promet u manjim pakovanjima, koja su namijenjena prodaji krajnjem korisniku, ako ispunjava posebne uslove u pogledu pakovanja i označavanja.

(3) Sjeme i sadni materijal održavane sorte iz člana 55. ovog zakona može se staviti u promet, ako:

a) se stavlja u promet do propisane količine i

b) ispunjava zahtjeve za stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iz člana 10. ovog zakona ili posebne zahtjeve iz stava (1) ovog člana.

(4) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje posebne zahtjeve za stavljanje u promet i način označavanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iz stava (1) ovog člana, odnosno šta se smatra malim pakovanjima, zahtjeve u pogledu pakovanja i označavanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iz stava (2) ovog člana, te najveću količinu sjemena i sadnog materijala održavane sorte iz stava (3) ovog člana.

Član 15.

(1) Ako za tekuću godinu nema na raspolaganju dovoljno sjemena i sadnog materijala određene vrste poljoprivrednih biljaka Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, na zahtjev dobavljača, može dozvoliti da se privremeno, najviše jednu godinu, smije staviti u promet sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka:

a) koji u pogledu kvaliteta, naročito klijavosti ili vlage sjemena, ne ispunjava sve zahtjeve iz člana 10. ovog zakona, propisanih za tu vrstu poljoprivrednih biljaka,

b) sorte, koja nije upisana u sortnu listu, mada je za tu vrstu poljoprivredne biljke, u skladu s odredbama člana 12. stav (3) ovog zakona, upis sorte u sortnu listu obavezan.

(2) U zahtjevu iz stava (1) ovog člana, dobavljač na propisanom obrascu treba navesti:

a) ime, prezime i adresu, odnosno firmu i sjedište, te jedinstveni registarski broj dobavljača,

b) podatke o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka: vrstu, sortu i kategoriju, godinu i mjesto proizvodnje, te količinu,

c) podatke o kvalitetu sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iz stava (1)a) ovog člana, ili podatke o osobinama sorte iz stava (1)b) ovog člana.

(3) Uprava će dozvoliti stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala određene vrste poljoprivrednih biljaka, ako utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana.

(4) Sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, iz stava (3) ovog člana, mora biti u prometu posebno označen kao sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka koji ne ispunjava sve propisane zahtjeve.

(5) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje minimalne zahtjeve u pogledu kvaliteta sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iz stava (1)a), ovog člana, te detaljniji način označavanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji ne ispunjava sve propisane zahtjeve.

Član 16.

(1) Sjeme poljoprivrednih biljaka može se staviti u promet također kao smješa sjemena različitih sorti ili vrsta poljoprivrednih biljaka (u daljem tekstu: sjemenska smješa).

(2) Sjemenska smješa može se staviti u promet, ako:

a) svaki sastojak sjemenske smješe ispunjava zahtjeve za stavljanje u promet iz čl. 10. i 12. ovog zakona,

b) ispunjava propisane zahtjeve za stavljanje u promet sjemenskih smješa,

c) je pakovana i označena na propisan način.

(3) Ispunjavanje zahtjeva iz stava (2) ovog člana mora biti službeno utvrđeno službenim potvrđivanjem/deklariranjem sjemenske smješe u skladu s ovim zakonom.

(4) Pored zahtjeva iz stava (2) ovog člana, sjemenska smješa koja je namijenjena proizvodnji stočne hrane mora biti upisana u evidenciju sjemenskih smješa.

(5) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje zahtjeve za stavljanje u promet, te način pakovanja i označavanja sjemenskih smješa.

Član 17.

(1) Dobavljač dostavlja Upravi zahtjev za upis sjemenske smješe u evidenciju sjemenskih smješa na propisanom obrascu.

(2) Zahtjev treba da sadrži:

a) podatke o dobavljaču: ime, prezime, adresu,odnosno firmu i sjedište, kao i jedinstveni registarski broj;

b) podatke o sjemenskoj smješi: oznaku, sastav i namjenu upotrebe.

(3) Ako sjemenska smješa iz člana 16. stav (4) ovog zakona ispunjava propisane uslove u pogledu sastava za upis, Uprava će je upisati u evidenciju sjemenskih smješa.

(4) Uprava, na osnovu zahtjeva dobavljača, upisat će u evidenciju sjemenskih smješa i sjemenske smješe za druge namjene.

(5) Uprava će uspostaviti evidenciju sjemenskih smješa, koja sadrži posebno:

a) podatke o sjemenskoj smješi, oznaku, sastav i namjenu upotrebe

b) jedinstveni registarski broj dobavljača.

(6) Uprava propisuje obrazac iz stava (1) ovog člana, pojedinosti u vezi sa sastavom sjemenske smješe namijenjene za proizvodnju stočne hrane, kao i način vođenja evidencije sjemenskih smješa.

Član 18.

(1) Za stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka po ovome zakonu ne smatra se dostava:

a) uzoraka sjemena i sadnog materijala za službeno ispitivanje ili za inspekcijski nadzor,

b) uzoraka sjemena i sadnog materijala naučnim i stručnim ustanovama u istraživačke svrhe, za oplemenjivanje ili za čuvanje u bankama gena,

c) sjemena i sadnog materijala osobama koje u ime i za račun dobavljača pripremaju sjeme i sadni materijal za stavljanje u promet,

d) sjemena i sadnog materijala osobama koje u ime i za račun dobavljača proizvode određene vrste poljoprivrednih biljaka za industrijsku preradu ili razmnožavaju sjeme i sadni materijal u tu svrhu.

(2) Uzorci materijala za razmnožavanje poljoprivrednih biljaka iz stava (1)a) i b) ovog člana moraju biti posebno označeni kao uzorak u svrhu iz stava (1) a) i b). ovog člana.

(3) Dobavljač mora, u slučaju iz stava (1) d) ovog člana, za isporuku takvog materijala za razmnožavanje prethodno dobiti dozvolu Uprave. Uz zahtjev za izdavanje dozvole, koji sadrži: ime, prezime i adresu,odnosno firmu i sjedište i jedinstveni registarski broj dobavljača, mora biti priložena kopija ugovora, u kome su određeni namjena proizvodnje i zahtjevi za stavljanje u promet koje sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ispunjava. Uprava izdaje dozvolu ako utvrdi da je materijal za razmnožavanje poljoprivrednih biljaka odgovarajući za namjenu propisan stavom (1) d). ovog člana.

(4) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje najveće količine sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koje se smatraju kao uzorak, i način označavanja uzorka.

(5) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, može propisati detaljnije uslove za izdavanje dozvole iz stava (3) ovog člana.

IV - PROIZVODNJA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA POLJOPRIVREDNIH BILJAKA I OSIGURAVANJE USKLAĐENOSTI SA ZAHTJEVIMA

Član 19.

(1) Dobavljač mora obavljati djelatnosti dobavljača u skladu s ovim zakonom i osiguravati da sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka u prometu ispunjava propisane zahtjeve.

(2) Dobavljač mora naročito:

a) imati za svaku vrstu poljoprivrednih biljaka plan proizvodnje, u kojem su određene kritične tačke, a koje bi mogle utjecati na kvalitet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka (naročito na čistoću sorte ili vrste, te zdravstveno stanje),

b) stalno nadgledati proizvodnju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka u skladu s planom iz tačke a) ovog stava, provoditi mjere za osiguravanje usklađenosti sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka s propisanim zahtjevima (naročito u pogledu održavanja usjeva i rasadničkih površina i zaštite od štetnih organizama), te na propisan način voditi zapisnik o nadzoru i provedenim mjerama,

c) bez odgađanja obavijestiti fitosanitarnog inspektora o pojavi ili sumnji na pojavu karantinskih štetnih organizama na mjestu proizvodnje,

d) osigurati prativost i prepoznatljivost svake partije sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka u svim fazama proizvodnje i pripreme za stavljanje u promet, pri skladištenju, prodaji i dobavi,

e) voditi zapisnik na propisan način i čuvati dokaze o održavanju sorte, odnosno dobijanju ili kupovini sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka koji se upotrebljava za razmnožavanje ili za ponovnu proizvodnju sjemena i sadnog materijala,

f) na propisan način voditi zapisnik i čuvati dokaze o proizvodnji, nabavci ili uvozu, o pripremi za stavljanje u promet, o zalihama, prodaji ili isporuci sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka,

g) omogućiti izvršavanje službenog ili inspekcijskog nadzora i dozvoliti uzimanje uzoraka,

h) provoditi propisane mjere, određene pri službenom ili inspekcijskom nadzoru,

i) ispunjavati ostale propisane obaveze u skladu s ovim zakonom i zakonom koji uređuje zdravstvenu zaštitu biljaka, kao i propisima izdatim na osnovu istih.

(3) Dobavljač mora čuvati sve dokaze i zapisnike iz stava (2) ovog člana najmanje tri godine, a za voćke, vinovu lozu, hmelj i višegodišnje ukrasne biljke najmanje pet godina.

(4) Dobavljač mora na propisan način voditi spisak sorti voćaka i ukrasnih biljaka, ako te sorte nisu upisane u sortnu listu ili zaštićene u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu sorti biljaka, ili općepoznate u skladu s odredbama člana 41. stav (2) ovog zakona. Za svaku sortu, koja se vodi u spisku sorti dobavljača, dobavljač mora osigurati opis sorte.

(5) Dobavljač, koji ne proizvodi sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, ne treba ispunjavati obaveze iz stava (2) a), b) i e) ovog člana.

(6) Dobavljač, koji proizvodi sjeme i sadni materijal poljoprivrednih vrsta biljaka iz člana 10. stav (7) ovog zakona, ne treba ispunjavati obaveze iz stava (2)a) i b) ovog člana.

(7) Uprava, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Distrikta, može za pojedinu vrstu poljoprivrednih biljaka propisati sadržaj plana proizvodnje iz stava (2)a) ovog člana..

(8) Uprava propisuje način vođenja zapisnika iz stava (2) b), e) i f) ovog člana, način vođenja spiska sorti iz stava (4) ovog člana, kao i podatke koje mora sadržavati opis sorti.

Član 20.

(1) Dobavljač koji proizvodi sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka mora nadležnom inspektoru svake godine do propisanog roka prijaviti proizvodnju sjemena i sadnog materijala, osim za vrste poljoprivrednih biljaka iz člana 10. stav (7) ovog zakona. Prijava na propisanom obrascu sadrži podatke o:

a) dobavljaču: ime, prezime i adresu,odnosno firmu i sjedište dobavljača, te njegov jedinstveni registarski broj,

b) mjestu proizvodnje,

c) proizvodnji sjemena i sadnog materijala po vrstama i sortama (kod kalemljenih vrsta i podlogama) poljoprivrednih biljaka: o zemljišnim parcelama, na kojima proizvodi sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, s podacima o površinama i brojevima parcela.

(2) Dobavljač, koji stavlja u promet sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, osim sjemena i sadnog materijala za vrste poljoprivrednih biljaka iz člana 10. stav (7) ovog zakona, mora sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka označiti propisanom etiketom dobavljača, odnosno za njega izdati propisanu potvrdu/deklaraciju o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka, ako sjeme i sadni materijal ispunjava zahtjeve iz čl. 10. i 12. ovog zakona.

(3) O izdatim etiketama odnosno, deklaracijama iz stava (2) ovog člana dobavljač mora voditi evidenciju na propisani način.

(4) Uprava detaljnije propisuje sadržaj obrasca, rokove i način podnošenja prijave iz stava (1) ovog člana, sadržaj etikete i deklaracije dobavljača iz stava (2) ovog člana, te način vođenja evidencije iz stava (3) ovog člana.

Član 21.

(1) Nadležni inspektor mora najmanje jednom godišnje izvršiti nadzor kod dobavljača sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka i provjeriti da li dobavljač ispunjava obaveze dobavljača iz čl. 19. i 20. ovog zakona. Ako dobavljač ne ispunjava propisane obaveze, nadležni inspektor odredit će rok za otklanjanje nedostataka koji ne smije biti kraći od 15 dana.

(2) Nadležni inspektor može odrediti dobavljaču kraći rok, ako dobavljač ne ispunjava obaveze iz člana 19. stav (2)b) ovog zakona u pogledu provođenja mjera za osiguravanje usklađenosti sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka s propisanim zahtjevima, naročito u pogledu održavanja usjeva, odnosno rasadničkih površina i zaštite od štetnih organizama.

(3) Nadležni inspektor provjerit će usklađenost sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka s propisanim zahtjevima iz člana 10. ovog zakona, odnosno uzet će uzorke sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka i poslati ih na analizu laboratoriji, imenovanoj u skladu s članom 75. ovog zakona.

(4) Ako nadležni inspektor, na osnovu izvršenog nadzora, odnosno rezultata analiza uzetih uzoraka, utvrdi da sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka nije u skladu s propisanim zahtjevima, odnosno da usklađenost nije moguće osigurati, zabranit će dobavljaču stavljanje u promet takvog sjemena i sadnog materijala.

(5) Nadležni inspektor vodi zapisnik o izvršenom nadzoru.

(6) O primljenim prijavama iz člana 20. stav (1) ovog zakona, o izvršenom nadzoru kod dobavljača, te o nalazima i o određenim mjerama iz ovog člana, nadležni inspektor mora na propisani način obavijestiti nadležne organe.

(7) Dobavljač snosi troškove, koji nastaju radi mjera određenih u st. (1), (2) i (4) ovog člana, te troškove uzimanja i analiza uzoraka, kada je nalaz analize neodgovarajući. U slučaju kada je rezultat analize odgovarajući, troškove plaća nadležni organ.

(8) Uprava propisuje način uzimanja uzoraka iz stava (3) ovog člana, te način obavještavanja nadležnih organa iz stava (6) ovog člana.

Član 22.

(1) Dobavljač mora svake godine do propisanog roka prijaviti sjeme i sadni materijal propisanih vrsta poljoprivrednih biljaka iz člana 10. stav (7) ovog zakona za službeno potvrđivanje organu za potvrđivanje/deklariranje kojem je dodijeljeno javno ovlaštenje u skladu s članom 74. ovog zakona. Prijava na propisanom obrascu sadrži podatke o:

a) dobavljaču: ime, prezime i adresu,odnosno firmu i sjedište dobavljača, te njegov jedinstveni registarski broj,

b) mjestu proizvodnje,

c) zemljišnim parcelama na kojima je sjemenski usjev ili sadni materijal, s površinama i brojevima parcela,

d) upotrijebljenom sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka, naročito o vrsti, sorti i kategoriji, te količini,

e) posebnim zahtjevima u pogledu potvrđivanja.

(2) Dobavljač uz prijavu mora priložiti propisane dokaze o upotrijebljenom sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka.

(3) Dobavljač može podnijeti prijavu iz stava (1) ovog člana, ako je:

a) upisan u registar dobavljača za vrstu poljoprivredne biljke, čiji materijal prijavljuje za službeno potvrđivanje/deklariranje,

b) sorta upisana u sortnu listu ili ako je dobavljač dobio dozvolu za podnošenje prijave u skladu s članom 25. ovog zakona.

(4) Izuzetno, od stava (3)b) ovog člana, dobavljač za službeno potvrđivanje/deklariranje može prijaviti sadni materijal voćaka, odnosno ukrasnih biljaka, ako je sorta upisana u sortnu listu ili osigurana u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu sorti biljaka, ili je općepoznata u skladu s članom 41. stav (2) ovog zakona.

(5) Postupak službenog potvrđivanja/deklariranja sjemena i sadnog materijala o ispunjavanju zahtjeva, propisanih u č1. 10. i 11. ovog zakona, sastoji se od:

a) službenog nadzora sjemenskih usjeva, odnosno rasadničkih površina, zemljišta, objekata za proizvodnju, skladištenja i pripreme sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka za stavljanje u promet,

b) službenih pregleda dokaza i zapisnika, koje vodi dobavljač u skladu s članom 19. stav (2)e) i f) ovog zakona,

c) službenih uzorkovanja i testiranja uzoraka.

(6) Ako organ za potvrđivanje/deklariranje u postupku službenog potvrđivanja/deklariranja iz stava (4) ovog člana utvrdi da sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ispunjava propisane zahtjeve iz člana 10. ovog zakona, za propisanu kategoriju, onda izdaje propisane službene etikete za tu kategoriju.

(7) Organ za potvrđivanje/deklariranje označava službenim etiketama, propisanim u stavu (6) ovog člana, sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, te izdaje potvrdu/deklaraciju o službenom potvrđivanju/deklariranju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

(8) Ako organ u postupku službenog potvrđivanja/deklariranja iz stava (4) ovog člana utvrdi da sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ispunjava propisane zahtjeve iz člana 11. ovog zakona, za sjeme i sadni materijal koji nije konačno potvrđen, izdat će potvrdu da sjeme, odnosno sadni materijal ispunjava propisane zahtjeve za sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka koji nije konačno potvrđen, za što također izdaje propisane službene etikete i s njima ga označava.

(9) Organ za potvrđivanje rješenjem odbija službeno potvrđivanje, ako sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ne ispunjava zahtjeve iz člana 10. ovog zakona ni za jednu od propisanih kategorija, ili ako ne ispunjava zahtjeve iz člana 11. ovog zakona za sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka koji nije konačno potvrđen. Protiv rješenja organa za potvrđivanje dozvoljena je žalba Upravi.

(10) Organ za potvrđivanje vodi zapisnik o provedenim službenim poslovima iz stava (4) ovog člana.

(11) O primljenim prijavama, o obavljenim službenim poslovima u postupku službenog potvrđivanja, o potvrđivanju, odnosno odbijanju službenog potvrđivanja, organ za potvrđivanje mora obavijestiti nadležne organe na propisani način.

(12) Troškove postupka službenog potvrđivanja iz stava (4) ovog člana, troškove u vezi sa izdavanjem službenih etiketa i službenog označavanja plaća dobavljač.

(13) Uprava detaljnije propisuje sadržaj obrasca prijave, rokove i način podnošenja prijave, dokaze koji moraju biti priloženi uz prijavu, detaljniji postupak službenog potvrđivanja, sadržaj, boju i oblik službene etikete i sadržaj potvrde o službenom potvrđivanju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, te potvrde o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka koji nije konačno potvrđen, zatim, način obavještavanja nadležnih organa entiteta i Distrikta, visinu troškova postupka službenog potvrđivanja i visinu troškova u vezi izdavanja službenih etiketa i službenog označavanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

Član 23.

(1) Službeno potvrđivanje sjemenske smješe je propisan postupak, koji na osnovu prijave dobavljača obavlja organ za potvrđivanje, a kojim se utvrđuje da li sjemenska smješa ispunjava zahtjeve iz člana 16. stav (2) ovog zakona.

(2) Dobavljač podnosi prijavu organu za potvrđivanje na propisanom obrascu. Prijava sadrži podatke o:

a) dobavljaču: ime, prezime i adresu, odnosno firmu i sjedište dobavljača, te njegov jedinstveni registarski broj,

b) oznaci, sastavu i svrsi upotrebe sjemenske smješe,

c) pojedinačim sastojcima, upotrijebljenim za pripremu smješe.

(3) Za sjemensku smješu, namijenjenu proizvodnji stočne hrane, dobavljač može podnijeti prijavu iz stava (2) ovog člana, samo ako je sjemenska smješa upisana u evidenciju sjemenskih smješa iz člana 17. stav (5) ovog zakona.

(4) Postupak službenog potvrđivanja sjemenske smješe sastoji se od:

a) službenih pregleda objekata za pripremu

b) pregleda načina skladištenja sjemenske smješe,

c) pregleda dokumentacije i zapisnika, koje vodi dobavljač u skladu s članom 19. stav (2)e) i f) ovog zakona,

d) službenih uzorkovanja i testiranja uzoraka.

(5) Ako organ za potvrđivanje u postupku službenog potvrđivanja iz stava (4) ovog člana utvrdi da sjemenska smješa ispunjava zahtjeve iz člana 16. stav (2) ovog zakona, izdat će propisane službene etikete, označiti sjemensku smješu sa izdatim etiketama, te izdati potvrdu o službenom potvrđivanju.

(6) Ako organ za potvrđivanje utvrdi da nisu ispunjeni zahtjevi iz člana 16. stav (2) ovog zakona, rješenjem će odbiti službeno potvrđivanje sjemenske smješe. Protiv rješenja organa za potvrđivanje dozvoljena je žalba, koja se podnosi Upravi.

(7) Organ za potvrđivanje vodi zapisnik o obavljenim službenim radnjama iz stava (4) ovog člana.

(8) O primljenim prijavama, obavljenim službenim radnjama u postupku službenog potvrđivanja, potvrđivanju, odnosno odbijanju službenog potvrđivanja sjemenske smješe organ za potvrđivanje mora na propisan način obavijestiti nadležne organe.

(9) Troškove postupka službenog potvrđivanja iz stava (4) ovog člana, i troškove u vezi sa izdavanjem službenih etiketa i službenog označavanja plaća dobavljač.

(10) Uprava propisuje sadržaj obrasca prijave, detaljniji postupak službenog potvrđivanja, sadržaj, boju i oblik službene etikete, sadržaj potvrde o službenom potvrđivanju sjemenske smješe, način obavještavanja nadležnih organa, te visinu troškova postupka u vezi sa izdavanjem službenih etiketa i službenog označavanja.

Član 24.

(1) Kod vrsta poljoprivrednih biljaka iz člana 10. stav (7) ovog zakona, kod kojih je u zahtjevima za stavljanje u promet sjemena poljoprivrednih biljaka, iz člana 10. ovog zakona, propisana najniža klijavost sjemena, organ za potvrđivanje može na zahtjev dobavljača u postupku službenog potvrđivanja izuzetno izdati službene etikete iz člana 22. stav (6) ovog zakona, i sjemenski materijal poljoprivrednih biljaka istim označiti, prije nego što se klijavost sjemena zvanično utvrdi, ako:

a) je organ za potvrđivanje u postupku službenog potvrđivanja utvrdio da sjemenski materijal poljoprivrednih biljaka, osim propisane klijavosti, ispunjava sve ostale propisane zahtjeve iz člana 10. ovog zakona,

b) privremeni izvještaj o klijavosti sjemena, koji osigurava dobavljač, pokazuje da sjemenski materijal poljoprivrednih biljaka također u pogledu klijavosti ispunjava propisane zahtjeve.

(2) Dobavljač mora u zahtjevu iz stava (1) ovog člana navesti podatke o:

a) dobavljaču: ime, prezime i adresu, odnosno firmu i sjedište dobavljača, te njegov jedinstveni registarski broj,

b) lokaciji skladišta dobavljača ili prvog prijemnika, gdje će biti sjemenski materijal poljoprivrednh biljaka do izdavanja potvrde o potvrđivanju sjemenskog materijala

poljoprivrednih biljaka i podatke o prvom prijemniku: ime, prezime i adresa ili firma i sjedište,

c) sjemenskom materijalu poljoprivrednih biljaka, naročito o vrsti, sorti i kategoriji, mjestu i godini proizvodnje.

d) priložiti privremeni izvještaj o klijavosti sjemena.

(3) Do izdavanja potvrde o službenom potvrđivanju ne smije se stavljati u promet sjemenski materijal poljoprivrednih biljaka iz stava (1) ovog člana.

(4) Dobavljač sjemenskog materijala poljoprivrednih biljaka iz stava (1) ovog člana izuzetno može isporučiti sjemenski materijal prvom prijemniku, kojeg je naveo u zahtjevu iz stava (2) ovog člana. Sjemenski materijal poljoprivrednih biljaka dobavljač mora dodatno označiti etiketom, koja sadrži najmanje jedinstveni registarski broj dobavljača i klijavost sjemena iz privremenog izvještaja o klijavosti.

(5) Organ za potvrđivanje izdaje potvrdu o službenom potvrđivanju sjemenskog materijala poljoprivrednih biljaka, ako u postupku službenog potvrđivanja utvrdi da sjemenski materijal poljoprivrednih biljaka u pogledu klijavosti ispunjava propisane zahtjeve iz člana 10. ovog zakona.

(6) Ako organ za potvrđivanje u postupku službenog potvrđivanja utvrdi da sjemenski materijal poljoprivrednih biljaka u pogledu klijavosti ne ispunjava propisane zahtjeve iz člana 10. ovog zakona, rješenjem odbija službeno potvrđivanje sjemenskog materijala poljoprivrednih biljaka. U rješenju se nalaže dobavljaču da dozvoli organu za potvrđivanje odstranjivanje izdatih službenih etiketa iz stava (1) ovog člana, odnosno da vrati izdate službene etikete organu za potvrđivanje najkasnije u roku od osam dana od dana uručenja rješenja.

Član 25.

(1) Kod vrsta poljoprivrednih biljaka, kod kojih je u skladu s članom 12. stav (3) ovog zakona upis sorte u sortnu listu obavezan,organ za potvrđivanje može izvesti postupak službenog potvrđivanja sjemena ili sadnog materijala sorte, koja nije upisana u sortnu listu, samo ako je Uprava dobavljaču prethodno izdala dozvolu za podnošenje prijave za službeno potvrđivanje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

(2) Uprava izdaje dobavljaču dozvolu iz stava (1) ovog člana u obliku službenog zapisnika na prijavi iz člana 22. stav (1) ovog zakona, ako:

a) je sorta u postupku upisa u sortnu listu,ili

b) dobavljač dokaže da se sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka proizvodi za izvoz.

(3) Organ za potvrđivanje izvodi postupak službenog potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iz stava (1) ovog zakona u skladu s članom 22. stav (5) ovog zakona.

(4) Ako organ za potvrđivanje u postupku službenog potvrđivanja iz stava (3) ovog člana utvrdi da sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ispunjava propisane

zahtjeve iz č1. 10. ili 11. ovog zakona, izdat će službene etikete, propisane za sjeme i sadni materijal sorti koje nisu upisane u sortnu listu, označiti ga njima, te izdati potvrdu o službenom potvrđivanju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka ili potvrdu da sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ispunjava propisane zahtjeve za sjeme i sadni materijal koji nije konačno potvrđen.

(5) Kod izdavanja službenih etiketa za sjeme i sadni materijal sorte koja je u postupku upisa u sortnu listu, organ za potvrđivanje mora uzeti u obzir najveću količinu sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iz člana 13. stav (6) ovog zakona, za koju je dozvoljeno stavljanje u promet.

(6) Uprava propisuje sadržaj, boju i veličinu službenih etiketa iz stava (4) ovog člana.

Član 26.

(1) Bez obzira na odredbe člana 22. stav (5) i člana 23. stav (5) ovog zakona, organ za potvrđivanje može dobavljaču sjemena i sadnog materijala određenih vrsta poljoprivrednih biljaka dozvoliti da sam označi sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka službenim etiketama, ako organ za potvrđivanje osigura nadzor nad označavanjem sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka na propisani način.

(2) Uprava propisuje vrste poljoprivrednih biljaka i način vršenja nadzora iz stava (1) ovog člana.

Član 27.

(1) Sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, koji je bio službeno potvrđen i označen, može se prepakirati i ponovo službeno označiti. Organ za potvrđivanje na zahtjev dobavljača izdaje nove službene etikete i sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka označava njima, ako sjeme i sadni materijal još ispunjava propisane zahtjeve za službeno potvrđivanje.

(2) Troškove izdavanja službenih etiketa i službenog označavanja plaća dobavljač.

Član 28.

(1) Na osnovu prijava iz člana 20. stav (1) i člana 22. stav (1) ovog zakona, nadležni organi uspostavljaju i vode evidenciju proizvodnje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka za tekuću godinu. U evidenciji se vode podaci o dobavljačima koji proizvode sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, podaci o mjestima proizvodnje i o prijavljenim površinama za proizvodnju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka. Kod vrsta poljoprivrednih biljaka iz člana 10. stav (7) ovog zakona, u evidenciji se također vode podaci o količinama službeno potvrđenog sjemena i sadnog materijala po vrstama i sortama poljoprivrednih biljaka.

(2) Nadležni organi dužni su pet godina čuvati evidenciju iz stava (1) ovog člana.

V - UVOZ SJEMENSKOG I SADNOG MATERIJALA POLJOPRIVREDNIH BILJAKA

Član 29.

(1) Sjeme i sadni materijal pojedinih vrsta poljoprivrednih biljaka može uvoziti samo dobavljač, koji je u registru dobavljača upisan za uvoz te vrste poljoprivrednih biljaka (u daljem tekstu: uvoznik).

(2) Sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka može se uvoziti, ako u pogledu kvaliteta ima istu vrijednost kao sjeme i sadni materijal proizveden u Bosni i Hercegovini.

(3) Sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka iz člana 12. stav (3) ovog zakona može se uvoziti, ako je sorta upisana u sortnu listu i ako su ispunjeni uslovi iz stava (2) ovog člana.

Član 30.

(1) Uvezeno sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ima istu vrijednost kao sjeme i sadni materijal proizveden u Bosni i Hercegovini u skladu s ovim zakonom, ako:

a) su zahtjevi, određeni u propisima strane države za sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, obaveze dobavljača, te službeni nadzor sjemenskih usjeva ili rasadničkih površina poljoprivrednih biljaka, odnosno dobavljača, identični zahtjevima u Bosni i Hercegovini, te je sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka u stranoj državi proizveden u skladu s ovim propisima, ili

b) je sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka u stranoj državi proizveden u skladu s međunarodnim shemama potvrđivanja/deklariranja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

(2) Uprava može utvrditi po službenoj dužnosti ili na prijedlog uvoznika da li su ispunjeni uslovi za priznavanje iste vrijednosti sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka proizvedenog u stranoj državi.

(3) Uprava rješenjem, koje objavljuje u službenom glasilu Uprave, određuje:

a) etikete, odnosno dokaze o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka, koje dokazuju istu vrijednost sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, proizvedenog u stranoj državi, i

b) službene organe strane države, koji u skladu s propisima druge države ili u skladu s međunarodnim shemama potvrđivanja/deklariranja izdaju etikete, odnosno dokaze iz tačke a) ovog stava.

Član 31.

(1) Uvoznik mora prije uvoza svaku pošiljku sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka prijaviti fitosanitarnom inspektoru za inspekcijski pregled. Prijava se podnosi na propisanom obrascu i sadrži podatke o:

a) uvozniku: ime, prezime i adresu,odnosno, firmu i sjedište, te jedinstveni registarski broj dobavljača,

b) sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka: vrsti odnosno sorti (kod kalemljenih vrsta i podlozi), kategoriji i količini sjemena i sadnog materijala,

c) državi proizvodnje (izvora) i državi izvoza.

(2) Inspekcijski pregled pošiljke sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka obavlja se na prvom ulaznom mjestu u Bosnu i Hercegovinu, koje je određeno u skladu s propisima koji uređuju zdravstvenu zaštitu biljaka.

(3) Inspekcijski pregled pošiljke sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka može se obaviti i u službeno određenim mjestima u unutrašnjosti države, koja su pod carinskim nadzorom, u skladu s propisima koji uređuju zdravstvenu zaštitu biljaka.

(4) Carinski organi ne smiju početi postupak puštanja robe u slobodan promet, dok fitosanitarni inspektor ne odobri uvoz sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

(5) Fitosanitarni inspektor inspekcijskim pregledom utvrđuje naročito, da li:

a) je uvoznik upisan u registar dobavljača za uvoz sjemena i sadnog materijala vrste poljoprivrednih biljaka, koji uvozi,

b) sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ispunjava uslove za uvoz iz člana 29. st. (2) i (3) ovog zakona.

(6) Prilikom inspekcijskog pregleda, fitosanitarni inspektor može uzeti uzorke sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka i poslati ih na analizu u laboratoriju, imenovanu u skladu s članom 75. ovog zakona.

(7) Ako su ispunjeni uslovi za uvoz iz člana 29. ovog zakona, fitosanitarni inspektor po obavljenom pregledu odobrava uvoz sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka. Odobrenje se izdaje u obliku službene zabilješke na prijavi.

(8) Ako fitosanitarni inspektor na osnovu obavljenog inspekcijskog pregleda, odnosno rezultata analiza uzetih uzoraka utvrdi da sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ne ispunjava uslove za uvoz iz člana 29. ovog zakona, rješenjem zabranjuje uvoz takvog sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

(9) Kopiju rješenja iz st. (7) i (8) ovog člana fitosanitarni inspektor šalje Upravi i nadležnom organu kod koga je uvoznik upisan u registar dobavljača.

(10) Troškove uzimanja uzoraka i analizu uzoraka sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, obavljenu na zahtjev fitosanitarnog inspektora, plaća uvoznik, kod kojeg su bili uzeti uzorci, kada je nalaz negativan. U slučaju da je nalaz analize pozitivan, troškove analize snosi nadležni organ.

Član 32.

(1) Izuzetno od odredbi člana 31. ovog zakona, sjeme i sadni materijal nije potrebno prijaviti fitosanitarnom inspektoru za inspekcijski pregled, ako se uvoze:

a) uzorci sjemena i sadnog materijala za službeno ispitivanje, za čuvanje u bankama gena, za oplemenjivanje, u naučne i istraživačke svrhe, odnosno za izložbe, i ako količine sjemenskog materijala ne prelaze količine, propisane u skladu s članom 18. stav (4) ovog zakona;

b) određene količine sjemena i sadnog materijala u izvornom pakovanju, namijenjene za ličnu upotrebu.

(2) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje količine iz stava (1) b) ovog člana.

Član 33.

(1) Izuzetno od odredbi člana 31. stav (7) ovog zakona, fitosanitarni inspektor odobrava uvoz sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka koji nije konačno potvrđen, ili sjemena i sadnog materijala sorte koja nije upisana u sortnu listu, ako je Uprava prije uvoza za isti izdala posebno uvozno odobrenje.

(2) Uvoznik podnosi Upravi zahtjev za izdavanje posebnog uvoznog odobrenja na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o:

a) uvozniku: ime, prezime i adresu,odnosno, firmu i sjedište, te jedinstveni registarski broj dobavljača,

b) sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka: vrsti, odnosno sorti (kod kalemljenih sadnica i podlozi), kategoriji, i količini, državi proizvodnje (porijekla) i državi izvoza,

c) namjeni uvoza,

d) predviđenom roku uvoza.

(3) Uprava izdaje posebno uvozno odobrenje iz stava (2) ovog člana, ako se uvozi sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka:

a) s namjenom da se pripremi za stavljanje u promet i službeno potvrdi u skladu s ovim zakonom, a ako je bio u stranoj državi proizveden pod službenim nadzorom i potvrđen kao sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka koji nije konačno potvrđen, te mu je priznata ista vrijednost,

b) radi razmnožavanja u Bosni i Hercegovini, pri čemu uvoznik Upravi dostavlja pismenu izjavu da će razmnoženo sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka u potpunosti izvesti, uz navođenje roka do kojeg će realizirati izvoz,

c) sorte, koja je u postupku upisa u sortnu listu u Bosni i Hercegovini, i čija količina ne prelazi propisanu količinu iz člana 13. stav (6) ovog zakona.

(4) U slučaju iz stava (3)b), ovog člana, Uprava u posebnom uvoznom odobrenju određuje rok do kojeg uvoznik mora izvesti razmnoženi sjemenski i sadni materijal poljoprivrednih biljaka.

(5) Uvoznik mora priložiti posebno uvozno odobrenje, iz stava (3) ovog člana, uz prijavu za inspekcijski pregled iz člana 31. stav (1) ovog zakona.

(6) Uprava propisuje detaljniji sadržaj obrasca iz stava (2) ovog člana.

Član 34.

(1) Pored obaveza iz čl. 19. i 20. ovog zakona, uvoznik mora:

a) uvezeno sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, osim sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka iz člana 10. stav (7) ovog zakona, označiti propisanom etiketom dobavljača, odnosno za njega izdati propisanu potvrdu/deklaraciju o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka, prije nego što ga stavi u promet,

b) uvezeno sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, koji je označen službenom etiketom iz člana 30. stav (3)a) ovog zakona, dodatno označiti etiketom dobavljača, ako službena etiketa nije ispisana na jednom od jezika i pisama koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(2) Uvoznik, koji uvozi sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka iz člana 33. stav (3)b) ovog zakona, mora Upravi podnijeti dokaz o izvozu tog sjemenskog materijala u roku koji mu je odredila Uprava u posebnom uvoznom odobrenju.

Član 35.

(1) Uvezeno sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka iz člana 10. stav (7) ovog zakona, koji je označen službenom etiketom iz člana 30. stav (3)b) ovog zakona, može se prepakirati, odnosno ponovo službeno označiti. Organ za potvrđivanje/deklariranje, na zahtjev dobavljača, izdaje nove službene etikete, i njima označava uvezeno sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka. Prije izdavanja novih službenih etiketa, organ za potvrđivanje može provjeriti da li sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka još ispunjava propisane zahtjeve za službeno potvrđivanje.

(2) Troškove u vezi sa izdavanjem službenih etiketa i službenog obilježavanja plaća dobavljač.

(3) Uprava propisuje visinu troškova iz stava (2) ovog člana.

VI - NAKNADNA KONTROLA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA POLJOPRIVREDNIH BILJAKA

Član 36.

(1) Uprava vrši naknadnu kontrolu kvaliteta sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji se u Bosni i Hercegovini proizvodi ili nalazi u prometu u tekućoj godini. Naknadnom kontrolom u sortnim ispitivanjima, odnosno laboratorijskim testovima provjerava se čistoća sorte ili vrste, zdravstveno stanje, te ispunjavanje ostalih zahtjeva u pogledu kvaliteta sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

(2) U naknadnu kontrolu uključuje se svake godine propisan broj uzoraka sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, uzetih kod službenog nadzora dobavljača, u postupku službenog potvrđivanja/deklariranja ili kod inspekcijskog nadzora sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

(3) Ispitivanje sorte, odnosno laboratorijske testove sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji je uključen u naknadnu kontrolu, obavljaju vršioci ispitivanja i laboratorije, imenovani u skladu s članom 75. ovog zakona.

(4) Sredstva za provođenje naknadne kontrole osiguravaju se iz budžeta entiteta i Distrikta. Kada su rezultati ispitivanja negativni, troškove naknadne kontrole plaća dobavljač, kod kojeg su uzeti uzorci za naknadnu kontrolu.

(5) Uprava za pojedinu vrstu poljoprivrednih biljaka propisuje postupak izvođenja naknadne kontrole i određuje broj uzoraka, koji se svake godine uključuju u naknadnu kontrolu.

VII - POSTUPAK UPISA SORTE U SORTNU LISTU

Član 37.

(1) Sortna lista je službena lista sorti poljoprivrednih biljaka. U sortnu listu upisuju se sorte onih vrsta poljoprivrednih biljaka, za koje je, u skladu s članom 12. stav (3) ovog zakona, upis sorte u sortnu listu obavezan.U sortnu listu upisuju se i druge sorte poljoprivrednih biljaka, ako ispunjavaju propisane uslove.

(2) Postupak upisa sorte u sortnu listu vodi Uprava preko Zajedničke komisije za sorte. Sortna lista objavljuje se u službenom glasilu Uprave.

Član 38.

(1) Prijavu za upis sorte u sortnu listu može podnijeti prijavljivač, koji je:

a) oplemenjivač ili održavalac sorte, odnosno druga fizička ili pravna osoba, koja ima pravo raspolagati sjemenom ili sadnim materijalom sorte,

b) vlasnik oplemenjivačkog prava ili vlasnik prava na dobivanje oplemenjivačkog prava u Bosni i Hercegovini, za sortu koja je u Bosni i Hercegovini zaštićena ili prijavljena u postupaku zaštite sorte u skladu s propisima, koji uređuju zaštitu sorti poljoprivrednih biljaka.

(2) Ako je prijavljivač iz stava (1) ovog člana strana fizička ili pravna osoba, prijavu podnosi po opunomoćeniku, koji je fizička ili pravna osoba sa stalnim prebivalištem ili sjedištem u Bosni i Hercegovini.

Član 39.

(1) Postupak upisa sorte u sortnu listu počinje na osnovu pismene prijave Upravi. Prijavljivač podnosi prijavu na propisanom obrascu.

(2) Prijava iz stava (1) ovog člana sadrži:

a) podatke o prijavljivaču: ime, prezime i adresu, odnosno firmu i sjedište;

b) podatke o opunomoćeniku: ime, prezime i adresu, odnosno firmu i sjedište;

c) vrstu biljke;

d) prijedlog imena sorte;

e) podatke o porijeklu sorte i namjenu upotrebe sorte.

(3) Ako se prijava odnosi na sortu trave koja nije namijenjena proizvodnji stočne hrane, ili sortu koja će se upotrebljavati isključivo kao nasljedni sastojak za proizvodnju sjemena, ili sortu koja je GMO, prijavljivač mora u prijavi to posebno navesti.

(4) Prijavljivač može u prijavi zahtijevati da se podaci o porijeklu sorte smatraju povjerljivim.

(5) Uprava detaljnije propisuje sadržaj obrasca prijave i postupak upisa sorte u sortnu listu.

Član 40.

(1) Uprava upisuje prijavljenu sortu u sortnu listu, ako:

a) je prepoznatljiva, ujednačena i stabilna

b) ima odgovarajuću vrijednost za proizvodnju i upotrebu

c) je ime sorte u skladu s propisanim zahtjevima.

(2) Sortu, koja je GMO, Uprava upisuje u sortnu listu samo ako ispunjava uslove za upis iz stava (1) ovog člana i ako je upis sorte u sortnu listu, odnosno postupanje sjemenom i sadnim materijalom sorte u skladu s propisima, koji uređuju GMO.

(3) Izuzetno od odredbi stava (1) ovog člana, odgovarajuća vrijednost za proizvodnju i upotrebu ne zahtijeva se kod sorti:

a) povrća, osim kod sorti industrijske cikorije i uljanih tikvi,

b) trava, ako sorte nisu namijenjene proizvodnji stočne hrane,

c) koje će se upotrebljavati isključivo kao nasljedni sastojak za proizvodnju sjemena i sadnog materijala,

d) sorti namjenjenih izvozu,

e) sorti koje se održavaju za konzervaciju biološkog diverziteta vrste.

(4) Kod sorti trava, koje nisu namijenjene proizvodnji stočne hrane, Uprava može provjeriti vrijednost za proizvodnju i upotrebu, koju je prijavljivač naveo u prijavi.

Član 41.

(1) Prijavljena sorta je prepoznatljiva, ako ju je moguće jasno razlikovati barem po jednoj od značajnih osobina od bilo koje druge opće poznate sorte na dan kada je bila za nju podnijeta potpuna prijava za upis u sortnu listu. Te osobine sorte moraju biti tačno prepoznatljive i odredljive.

(2) Općepoznata je svaka sorta koja je, do dana podnošenja potpune prijave za prijavljenu sortu, bila zaštićena ili upisana u sortnu listu ili je za nju podnijeta prijava za zaštitu sorte ili za upis sorte u sortnu listu, u Bosni i Hercegovini ili u jednoj od država članica Evropske unije, odnosno država potpisnica Međunarodne konvencije o zaštiti novih sorti biljaka (u daljem tekstu: Konvencije UPOV), koja obavezuje Bosnu i Hercegovinu, ali samo ako je postupak završio sa zaštitom sorte ili upisom sorte u sortnu listu.

(3) Prijavljena sorta je ujednačena (uniformna), ako su u njoj dovoljno ispoljene one osobine, koje su od bitnog značaja za razlikovanje od drugih sorti, uprkos odstupanjima, koja se mogu očekivati radi posebnosti njenog razmnožavanja.

(4) Prijavljena sorta je stabilna, ako njene osobine, koje su od bitnog značaja za prepoznavanje, ostaju nepromijenjene i nakon više uzastopnih umnožavanja ili, u slučaju pojedinačnog ciklusa razmnožavanja, poslije svakog takvog ciklusa.

Član 42.

(1) Prijavljena sorta ima odgovarajuću vrijednost za proizvodnju i upotrebu, ako, u poređenju sa sortama koje su već upisane u sortnu listu, daje bez sumnje bolje rezultate pri određenom načinu proizvodnje, odnosno upotrebe proizvoda ili prerađevine, dobivene od proizvoda te sorte.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, prijavljena sorta ima odgovarajuću vrijednost za proizvodnju i upotrebu, ako ima pojedine osobine lošije od upoređivanih sorti, ali preovladavaju bolje osobine prijavljene sorte.

Član 43.

(1) Prepoznatljivost, ujednačenost i stabilnost sorte, te vrijednost sorte za proizvodnju i upotrebu provjerava se u ispitivanjima sorte, te laboratorijskim i drugim testovima (u daljem tekstu: ispitivanje sorte) po propisanim postupcima i metodama.

(2) Prijavljivač mora osigurati propisanu količinu sjemena i sadnog materijala za ispitivanje sorte.

(3) Ako prijavljivač u prijavi navede da je ispitivanje prepoznatljivosti, ujednačenosti i stabilnosti sorte već obavljeno u Bosni i Hercegovini ili u jednoj od država članica Evropske unije, odnosno potpisnica Konvencije UPOV, nije potrebno njeno ponovno ispitivanje. Prijavljivač može sam dostaviti Upravi rezultate ispitivanja, a može ih tražiti i dobiti sama Uprava.

(4) Za sorte, koje su GMO, ispitivanje sorte izvodi se po postupku u skladu s ovim zakonom i uz uzimanje u obzir propisa, koji uređuju postupanje sa GMO.

(5) Za ispitivanje sorte nadležni organi entiteta i Distrikta imenuju izvođače ispitivanja sorte u skladu s članom 75. ovog zakona, prema pravilima koje propiše Uprava.

(6) Troškove ispitivanja iz stava (1) ovog člana i troškove u vezi s dobivanjem rezultata ispitivanja iz stava (2) ovog člana snosi prijavljivač.

(7) Uprava propisuje postupke i metode za ispitivanje sorti iz stava (1) ovog člana, kao i visinu troškova ispitivanja iz stava (6) ovog člana.

Član 44.

(1) Ime sorte može biti svaka riječ, kombinacija riječi, kombinacija riječi i brojeva ili kombinacija slova i brojeva, osim ako je propisima, koji uređuju zaštitu novih sorti biljaka, drukčije određeno. Ime sorte mora omogućavati razlikovanje sorte od bilo koje druge općepoznate sorte iste vrste ili srodnih vrsta. Ime sorte ne smije praviti zabunu, naročito u pogledu porijekla sorte i njenih svojstava i ne smije biti u suprotnosti s propisima, koji uređuju robne znakove ili geografsko porijeklo.

(2) Ako je sorta već zaštićena ili upisana u sortnu listu u jednoj od država članica Evropske unije, odnosno potpisnica Konvencije UPOV, kao ime sorte u sortnu listu u Bosni i Hercegovini upisuje se ime sorte, koje je upisano u registar zaštićenih sorti ili u sortnu listu u jednoj od navedenih država, osim ako je ime sorte u suprotnosti s odredbama stava (1)ovog člana.

(3) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje detaljnije zahtjeve u pogledu primjerenosti imena sorte.

Član 45.

(1) Uprava provjerava primjerenost prijedloga imena sorte i prijedlog imena sorte objavljuje u službenom glasilu Uprave iz člana 56. ovog zakona.

(2) Protiv prijedloga imena sorte može svako, ko iskaže pravni interes, podnijeti prigovor Upravi u roku od 60 dana od objavljivanja prijedloga imena sorte. Prigovor mora biti u pisanoj formi.

(3) Ako je prigovor osnovan, Uprava će pozvati prijavljivača da, u roku od 60 dana po prijemu poziva, saopći novi prijedlog imena sorte.

Član 46.

(1) Kada Uprava dobije rezultate ispitivanja sorte, provjerit će da li su ispunjeni uslovi iz člana 40. stav (1)a) i b) ovog zakona.

(2) Komisija za sorte, imenovana u skladu s članom 59. ovog zakona, dat će stručno mišljenje o ispunjenosti uslova iz člana 40. stav (1)a) i b) ovog zakona.

(3) Komisija za sorte mora dostaviti Upravi mišljenje iz stava (2) ovog člana, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja rezultata ispitivanja sorte.

(4) Kada Uprava na osnovu stručnog mišljenja komisije za sorte utvrdi da su ispunjeni uslovi iz člana 40. stav (1)a) i b) ovog zakona, tražit će od prijavljivača da joj u roku od 15 dana dostavi podatke o održavaocu sorte: ime, prezime i adresu,odnosno firmu i sjedište.

(5) Prijavljivač je dužan osigurati održavanje sorte i brinuti za ispunjavanje obaveza iz člana 48. ovog zakona.

(6) Ako prijavljivač u određenom roku ne dostavi Upravi podatke o održavaocu sorte, smatra se da je prijavljivač održavalac sorte.

Član 47.

(1) Ako sorta ispunjava uslove za upis u sortnu listu iz člana 40. ovog zakona, a prijavljivač je izmirio sve troškove u vezi sa ispitivanjem sorte, odnosno dobivanjem rezultata ispitivanja, Uprava izdaje rješenje o upisu sorte u sortnu listu.

(2) Danom izdavanja rješenja, sorta se upisuje u sortnu listu, i to za period koji traje deset godina od dana izdavanja rješenja. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, sorte hmelja i vinove loze upisuju se u sortnu listu za period koji traje deset godina od dana izdavanja rješenja.

(4) Ako uslovi iz stava (1) ovog člana nisu ispunjeni, Uprava rješenjem odbija upis sorte u sortnu listu.

Član 48.

(1) Do isteka perioda za koji je sorta upisana u sortnu listu, održavalac mora osigurati održavanje sorte po propisanim metodama ili po općeusvojenim postupcima i metodama, da se očuva ujednačenost i stabilnost sorte.

(2) Održavalac sorte mora za sortu, upisanu u sortnu listu, plaćati propisanu godišnju taksu. Godišnju taksu održavalac sorte uplaćuje u budžet i ona predstavlja prihod Budžeta institucija Bosne i Hercegovine, najkasnije do 31. januara za tekuću godinu upisa sorte u sortnu listu. Ako taksa nije plaćena do navedenog roka, Uprava upozorava održavaoca sorti i određuje naknadni rok, koji ne smije biti duži od tri mjeseca. Ako godišnja taksa nije plaćena ni u naknadnom roku, sorta se briše iz sortne liste.

(3) Održavalac sorte dužan je, na zahtjev Uprave, bez naknade i u roku koji određuje Uprava, a koji ne smije biti kraći od 30 dana, osigurati uzorak sjemena i sadnog materijala sorte za:

a) provjeru da li se sorta održava tako da se sačuva ujednačenost i stabilnost sorte,

b) čuvanje standardnog uzorka ili za njegovo obnavljanje.

(4) Uprava propisuje visinu godišnje takse za sorte, upisane u sortnu listu. Godišnja taksa je prihod Uprave.

(5) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, može propisati metodu održavanja sorte.

Član 49.

(1) Pored održavaoca, sortu upisanu u sortnu listu mogu održavati i dobavljači, ako su upisani u registar dobavljača i ako imaju odobrenje Uprave.

(2) Dobavljač podnosi Upravi zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava (1) ovog člana, na propisanom obrascu. Zahtjev sadrži ime, prezime i adresu, odnosno firmu i sjedište dobavljača, njegov jedinstveni registarski broj i podatke o sorti.

(3) Uprava izdaje dobavljaču odobrenje za održavanje sorte, ako na osnovu rezultata ispitivanja uzorka sjemena i sadnog materijala, dostavljenog od strane dobavljača, i standardnog uzorka sjemena i sadnog materijala iz člana 58. ovog zakona utvrdi da su uzorci identični. Uprava izdaje dozvolu za vrijeme, za koje je sorta upisana u sortnu listu.

(4) Dobavljač, koji dobije dozvolu iz stava (1) ovog člana, mora održavati sortu po propisanim metodama ili po općevažećim postupcima i metodama da se očuva ujednačenost i stabilnost sorte, te ispunjavati ostale obaveze održavaoca iz člana 48. ovog zakona.

(5) Dobavljaču, koji ne ispunjava obaveze održavaoca iz člana 48. ovog zakona, Uprava poništava odobrenje za održavanje sorte.

(6) Podatke o dobavljaču, koji ima odobrenje za održavanje sorte, vodi Uprava u sortnoj listi.

Član 50.

(1) Uprava, odnosno nadležna komisija za sorte, nadzire održavanje sorte tako da ispitivanjem sorte na način iz člana 43. stav (1) ovog zakona, provjerava da li se održava ujednačenost i stabilnost sorte.

(2) Uprava može dobiti uzorak sjemena i sadnog materijala za ispitivanje sorte iz stava (1) ovog člana, od:

a) organa za potvrđivanje/deklariranje,

b) nadležnog inspektora,

c) održavaoca sorte,

d) dobavljača, koji ima dozvolu za održavanje sorte.

(3) Ako Uprava na osnovu rezultata ispitivanja utvrdi da održavalac sorte ne osigurava održavanje sorte na način koji osigurava očuvanje ujednačenosti i stabilnosti sorte, poništit će rješenje o upisu sorte u sortnu listu u skladu s odredbama člana 52. stava (1)b) ovog zakona.

(4) Ako Uprava, na osnovu rezultata ispitivanja, utvrdi da dobavljač, koji ima odobrenje za održavanje sorte u skladu s članom 49. stav (1) ovog zakona, sortu ne održava na način koji osigurava očuvanje ujednačenosti i stabilnosti sorte, poništit će isto odobrenje.

Član 51.

(1) Uprava briše sortu iz sortne liste s danom isteka perioda za koji je upisana u sortnu listu.

(2) Sjeme i sadni materijal sorte, koja je izbrisana iz sortne liste u skladu sa stavom (1) ovog člana, može biti u prometu do 30. juna treće godine nakon brisanja iz sortne liste.

(3) Uzorak sjemena i sadnog materijala domaće ili udomaćene sorte, kod brisanja iz sortne liste, daje se na čuvanje banci gena.

(4) Uprava, odnosno nadležna komisija za sorte, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje kada se sorta smatra za domaću ili za udomaćenu sortu iz stava (3) ovog člana.

Član 52.

(1) Uprava poništava rješenje o upisu sorte u sortnu listu prije isteka perioda za koji je bila upisana u sortnu listu:

a) na zahtjev održavaoca sorte,

b) po službenoj dužnosti, ako održavalac sorte nije izmirio godišnju taksu iz člana 48. stav (2) ovog zakona ili

c) ako utvrdi da održavalac sorte ne osigurava održavanje sorte na način koji osigurava očuvanje ujednačenosti i stabilnosti sorte.

(2) O poništavanju rješenja o upisu sorte u sortnu listu Uprava izdaje rješenje, na osnovu kojeg se sorta briše iz sortne liste. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Član 53.

(1) Uprava poništava rješenje o upisu sorte u sortnu listu, ako naknadno utvrdi da se odluka o upisu sorte u sortnu listu zasnivala na netačnim ili neistinitim podacima prijavljivača o sorti.

(2) Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Član 54.

(1) Održavalac sorte može najkasnije dvije godine do isteka perioda do kojeg je sorta upisana u sortnu listu podnijeti Upravi zahtjev za obnavljanje upisa sorte u sortnu listu. Zahtjev sadržava: ime, prezime i adresu, odnosno firmu i sjedište održavaoca sorte, te ime sorte na koju se zahtjev odnosi.

(2) Prije izdavanja rješenja, Uprava provjerava, na način iz člana 43. stav (1) ovog zakona, da li održavalac održava sortu tako da se očuva ujednačenost i stabilnost sorte.

(3) Ako je ispunjen uslov iz stava (2) ovog člana, Uprava izdaje rješenje o obnavljanju upisa sorte u sortnu listu.

(4) Danom izdavanja rješenja obnavlja se upis sorte u sortnu listu i to za period koji traje 10 godina od dana do kojeg je važilo prethodno rješenje o upisu sorte u sortnu listu, izuzev za hmelj i vinovu lozu za koje navedeni period iznosi 25 godina, od dana izdavanja rješenja. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(5) Ako Uprava do roka do kojeg važi rješenje o upisu sorte u sortnu listu još nije odlučila o obnavljanju upisa, a zahtjev iz stava (1) ovog člana bio je podnijet pravovremeno, Uprava izdaje privremeno rješenje, kojim obnavlja upis u sortnu listu do izdavanja rješenja o obnavljanju upisa.

(6) Zahtjev za obnavljanje upisa sorte u sortnu listu može podnijeti i dobavljač, koji ima dozvolu Uprave za održavanje sorte.

(7) Uprava propisuje detaljniji sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 55.

(1) Radi očuvanja biološke raznovrsnosti u poljoprivredi,kao održavana sorta, u sortnu listu može se upisati i domaća ili udomaćena sorta, koja ne ispunjava sve uslove za upis sorte u sortnu listu. Održavana sorta posebno se označava u sortnoj listi.

(2) Uprava upisuje sortu iz stava (1) ovog člana u sortnu listu, kada na osnovu rezultata ispitivanja ili na osnovu općepoznatih podataka, dobivenih pri razmnožavanju, proizvodnji, odnosno upotrebi sorte utvrdi da sorta ispunjava propisane uslove za održavanu sortu.

(3) Uzorak sjemena i sadnog materijala održavane sorte, pri upisu, u sortnu listu stavlja se u banku gena.

(4) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje uslove i detaljniji postupak za upis održavane sorte u sortnu listu.

Član 56.

(1) Uprava u službenom glasilu Uprave objavljuje:

a) podatke o prijavama za upis sorti u sortnu listu,

b) podatke o izdatim rješenjima o upisu sorti u sortnu listu i o ostalim odlukama Uprave,

c) sortnu listu i njene izmjene,

d) ostale podatke s područja sjemenarstva.

Član 57.

(1) Uprava čuva sva dokumenta, na osnovu kojih je odlučila o upisu sorte u sortnu listu, te opise sorti, koje su upisane u sortnu listu.

(2) Uprava čuva dokumenta iz stava (1) ovog člana najmanje dvije godine po izdavanju rješenja o odbijanju upisa sorte u sortnu listu, odnosno pet godina po brisanju sorte iz sortne liste.

(3) Uprava mora omogućiti svakome, ko iskaže pravni interes, da pregleda sva dokumenta iz stava (1) ovog člana, osim onih koja sadrže povjerljive podatke.

Član 58.

(1) Uzorak sjemena i sadnog materijala sorte, koja je upisana u sortnu listu i održava se u Bosni i Hercegovini, odnosno proizvodi se ili se službeno potvrđuje/deklarira, čuva se kao standardni uzorak.

(2) Nadležni organi entiteta i Distrikta, u skladu s uslovima koje propisuje Uprava, imenuju izvođača čuvanja standardnih uzoraka prema članu 75. ovog zakona.

(3) Čuvanje standardnih uzoraka sjemenskog materijala sorte finansira se iz budžeta nadležnih organa.

Član 59.

(1) Nadležni organi imenuju članove Zajedničke komisije za sorte za pojedine vrste ili grupe poljoprivrednih biljaka. Detaljnija uputstva o radu Komisije za sorte propisuje Uprava u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta.

(2) Zadaci komisija za sorte su naročito:

a) razmatranje rezultata ispitivanja sorte, te izrada stručnog mišljenja u pogledu ispunjavanja uslova iz člana 40. stav (1)b) ovog zakona u skladu s članom 46. stav (3)ovog zakona,

b) razmatranje i priprema prijedloga metode ispitivanja sorti iz člana 43. stav (1) i člana 60. stav (1) ovog zakona,

c) razmatranje i priprema stručnog mišljenja u pogledu prijedloga sorti, koje se uključuju u posebno ispitivanje u skladu s članom 60. stav (6) ovog zakona,

d) razmatranje ostalih pitanja iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje, izrade stručnih mišljenja ili prijedloga.

(3) Način rada komisija za sorte određen je u poslovniku koji donosi Uprava u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta.

(4) Troškovi povezani s radom komisija za sorte, naročito troškovi naknada za rad, putni troškovi i troškovi učešća na sjednicama članova komisija za sorte, troškovi su na teret nadležnih organa institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Distrikta, a lociraju se namjenski za rad članova Zajedničke komisije za sorte.

(5) Prijedlog troškova iz stava (4) ovog člana utvrđuje Uprava u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta.

Član 60.

(1) Kod određenih vrsta poljoprivrednih biljaka, koje su značajne za proizvodnju u BiH, posebnim ispitivanjem sorti utvrđuje se vrijednost sorti za proizvodnju i upotrebu kod različitih tehnologija proizvodnje, odnosno u različitim ekološkim uslovima, s namjenom da proizvođači dobiju detaljnije podatke o osobinama sorte.

(2) Posebno ispitivanje sorti vrši se kao javna služba na području proizvodnje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka po propisanim postupcima i metodama i u skladu s programom koji donose nadležni organi entiteta i Distrikta za područje svoje nadležnosti, a potvrđuje Uprava, za period od sedam godina.

(3) Program iz stava (2) ovog člana određuje:

a) vrste poljoprivrednih biljaka, koje su značajne za proizvodnju, i lokacije, na kojima se vrši posebno ispitivanje za pojedine vrste poljoprivrednih biljaka,

b) predviđeni broj sorti, koje će biti u pojedinoj godini uključene u posebno ispitivanje za pojedine vrste poljoprivrednih biljaka, te kriterije za uključivanje pojedine sorte u posebno ispitivanje, naročito u pogledu proširenosti i primjerenosti sorte za proizvodnju na određenom području, odnosno kod određene tehnologije s obzirom na namjenu upotrebe te sorte i s obzirom na trajanje upisa u sortnu listu,

c) povezivanje s drugim programima na području poljoprivrede.

(4) Programom iz stava (2) ovog člana utvrđuju se i izvori finansiranja za vršenje posebnog ispitivanja sorti.

(5) U skladu s programom iz stava (2) ovog člana, Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, svake godine određuje sorte, koje će biti uključene u posebno ispitivanje sorti.

(6) Uprava može, pri određivanju sorti iz stava (5) ovog člana, uzeti u obzir prijedloge, dostavljene od održavaoca sorte, naučnih institucija, poljoprivrednih stručnih službi, organizacija proizvođača, zadruga, interesnih udruženja i društava, koja djeluju na području poljoprivrede. Uprava može, prije određivanja sorti, tražiti stručno mišljenje Komisije za sorte.

(7) U posebno ispitivanje mogu se uključiti i ostale sorte, koje su bile predlagane u skladu sa stavom (6) ovog člana, a ne ispunjavaju kriterije, određene u programu iz stava (2) ovog člana, ako predlagač plaća izvođaču javne službe cjelokupne troškove posebnog ispitivanja.

(8) Na osnovu rezultata posebnog ispitivanja sorti, Uprava priprema opisnu listu sorti i objavljuje je u službenom glasilu Uprave.

(9) Uprava, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje postupke i metode posebnog ispitivanja sorte, detaljniji način pripreme i vođenja opisne sortne liste, te visinu troškova posebnog ispitivanja sorti, koje plaća predlagač za posebno ispitivanje sorti iz stava (7) ovog člana. Sredstva ostvarena po osnovu stava (7) ovog člana raspodjeljuju se na nosioca javnog ovlaštenja (70 %) i Upravu (30%) što ujedno predstavlja prihod institucija Bosne i Hercegovine

VIII - DOBIVANJE, UPOTREBA I RAZMJENA PODATAKA I INFORMACIJA

Član 61.

(1) Za vođenje i održavanje registra dobavljača, evidencije proizvodnje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, sortne liste, te drugih evidencija i zbirki podataka, koji se vode u skladu s ovim zakonom, Uprava i nadležni organi entiteta i Distrikta mogu dobivati i upotrebljavati podatke koje, u okviru propisanih zbirki, vode entitetski i državni organi, javni zavodi i agencije, koncesionari, te drugi ovlašteni organi, iz:

a) registara poljoprivrednih gazdinstava i evidencija subjekata,

b) katastra stvarnog korištenja poljoprivrednog zemljišta,

c) registra prostornih jedinica,

d) poreskog registra (poreski broj),

e) centralnog registra stanovništva (ime, prezime, adresa, jedinstveni matični broj građana),

f) zemljišnog katastra (broj parcele, granice parcele, površina, vlasnik, korisnik, najamnik)

g) zemljišne knjige (vlasničko i zakupno pravo na pojedinim parcelama),

h) poslovnog registra

i) zbirki carinskih podataka o uvozu i izvozu sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka,

j) evidencija proizvođača i prerađivača poljoprivrednih proizvoda, odnosno, živežnih namirnica,

k) zbirki statističkih podataka iz oblasti poljoprivrede i šumarstva.

(2) Nadležni organi mogu upotrebljavati i osnovne topografske planove, topografske karte, pregledne karte i digitalne ortofotografske planove.

(3) Način povezivanja s drugim zbirkama podataka i način dobivanja podataka iz drugih zbirki podataka propisuje Uprava uz saglasnost organa nadležnih za pojedinu zbirku podataka, i u skladu s propisima, koji uređuju pojedinu zbirku podataka.

(4) Podatke iz stava (1) ovog člana, koji imaju prirodu ličnih podataka, dostavljaju upravljači zbirki podataka u skladu s propisima o zaštiti ličnih podataka.

(5) Upravljači zbirki podataka, karata i digitalnih ortofotografskih planova iz st.(1) i (2) ovog člana dostavljaju podatke bez naknade, a mogu zaračunavati direktne materijalne troškove.

(6) Nadležni organi čuvaju podatke koje dobiju, u skladu sa stavom (1) ovog člana, i koji se računaju za službenu ili poresku tajnu, u skladu s propisima, koji uređuju te tajne.

Član 62.

(1) Nadležni organi mogu bez naknade dostaviti određene podatke iz registra i evidencija, koje vode u skladu s ovim zakonom, drugim entitetskim i državnim organima, nosiocima javnih ovlaštenja, vršiocima javnih službi i ostalim pravnim i fizičkim osobama, ako te podatke trebaju za izvršavanje zakonski određenih zadataka.

(2) Nadležni organi mogu izvršiocima zadataka iz stava (1) ovog člana javnim ovlaštenjem dodijeliti vođenje i redovno dopunjavanje određenih evidencija, registara i zbirki podataka u skladu s ovim zakonom.

(3) Način povezivanja, uslove vođenja registara, evidencija i zbirki podataka propisuje Uprava u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta.

Član 63.

(1) Uprava osigurava da su evidencije, registri i zbirke podataka, koje vode izvršioci zadataka, u skladu s članom 62. stav (2) ovog zakona, povezani u informacioni sistem na području zdravstvene zaštite i proizvodnje sjemena i sadnog materijala biljaka, a koji uspostavlja Uprava.

(2) Uprava osigurava povezivanje informacionog sistema na području zdravstvene zaštite i proizvodnje sjemena i sadnog materijala biljaka s informacionim sistemom nadležnih organa entiteta i Distrikta.

Član 64.

(1) Na međunarodnom nivou, Uprava razmjenjuje podatke i informacije o:

a) centralnom odgovornom organu;

b) organima, odgovornim za službeno potvrđivanje/deklariranje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka;

c) dobavljačima, upisanim u registar dobavljača;

d) proizvodnji i prometu sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka u BiH;

e) uvozu sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka;

f) razmnožavanju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka u stranim državama;

g) upisu i brisanju sorti iz sortnih lista;

h) održavanju sorti u Bosni i Hercegovini.

(2) Podaci i informacije iz stava (1) ovog člana dostavljaju se na osnovu međunarodnih konvencija i sporazuma, koji obavezuju BiH.

IX - NADLEŽNOSTI ODGOVORNIH ORGANA

1. Zadaci i ovlaštenja Uprave

Član 65.

(1) Uprava obavlja sljedeće poslove i ima sljedeća ovlaštenja prema ovom zakonu:

a) u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, priprema zakonske propise i vrši druge upravne poslove u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje i brine o njihovom provođenju;

b) uspostavlja i vodi sortne liste i opisnu sortnu listu, vodi centralni registar dobavljača i druge evidencije i spiskove za Bosnu i Hercegovinu u skladu s ovim zakonom,

c) uspostavlja i vodi informacioni sistem u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje za Bosnu i Hercegovinu u skladu s ovim zakonom,

e) propisuje uslove koje moraju ispunjavati organi za službeno potvrđivanje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka,

f) propisuje uslove koje moraju ispunjavati laboratorije i vršioci ispitivanja sorti poljoprivrednih biljaka,

g) propisuje uslove koje moraju ispunjavati vršioci čuvanja standardnih uzoraka sjemena i sadnog materijala sorte,

h) vrši stručni nadzor nad izvršavanjem zadataka javne službe,

i) objavljuje službene i ostale objave, uputstva i obavještenja u službenom glasilu Uprave, te izdaje publikacije iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje,

j) priprema izvještaje, analize, informacije i ostale materijale iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje za organe i međunarodne organizacije, koje je Bosna i Hercegovina dužna izvještavati u skladu s propisima i na osnovu međunarodnih ugovora,

k) sarađuje s drugim organima i organizacijama u državi i inozemstvu u okviru svoje nadležnosti,

l) zastupa Bosnu i Hercegovinu u međunarodnim organima i organizacijama u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje,

m) može zahtijevati podatke o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka i druge podatke iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje od organa i organizacija u drugim državama i od tijela Evropske unije,

n) obavlja druge zadatke iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje.

2. Nadležni organi entiteta i Distrikta

Član 66.

(1) U provođenju ovog zakona nadležni organi entiteta i Distrikta imaju sljedeće nadležnosti:

a) sarađuju u izradi podzakonskih akata koja se moraju donijeti za funkcioniranje ovog zakona,

b) izdaju rješenja za upis u registar dobavljača unutar područja svoje nadležnosti,

c) uspostavljaju i vode registre dobavljača za područje svoje nadležnosti i druge evidencije i spiskove u skladu s ovim zakonom,

d) daju javna ovlaštenja organima za službeno potvrđivanje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka unutar područja svoje nadležnosti,

e) imenuju laboratorije i vršioce ispitivanja sorti poljoprivrednih biljaka unutar područja svoje nadležnosti,

f) imenuju vršioce čuvanja standardnih uzoraka sjemena i sadnog materijala sorte unutar područja svoje nadležnosti,

g) uspostavljaju informacioni sistem u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje unutar područja svoje nadležnosti,

h) pripremaju izvještaje, analize, informacije i ostale materijale u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje za potrebe Uprave,

i) osiguravaju stručnu obuku za svoje osoblje u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje,

j) vrše analizu proizvodnje sjemena i rasadničke proizvodnje na području svoje nadležnosti, u svrhu njenog unapređenja,

k) obavljaju druge zadatke u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje.

3. Inspekcijski nadzor

Član 67.

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa, izdatim na osnovu istog, vrše fitosanitarni i poljoprivredni inspektori.

(2) Mjere iz ovog zakona rješenjem određuje fitosanitarni i poljoprivredni inspektor, izdatim u upravnom postupku. Žalba protiv rješenja ne zadržava izvršenja.

(3) U upravnim stvarima, o kojima odlučuje fitosanitarni ili poljoprivredni inspektor, nadležni organi entiteta i Distrikta su organi drugog stepena.

Član 68.

(1) Pored ovlaštenja po drugim propisima, fitosanitarni inspektor može po ovom zakonu i propisima izdatim na osnovu njega:

a) imati pristup do dobavljača, odnosno do sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka bilo kada i svuda gdje se ovaj proizvodi, skladišti, priprema za stavljanje u promet, odnosno nalazi u prometu,

b) provjeravati da li su dobavljači sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka upisani u registar dobavljača,

c) provjeravati da li dobavljač sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka ispunjava uslove iz člana 5. st. (2) i (3) ovog zakona,

d) provjeravati da li dobavljači, koji su upisani u registar dobavljača, ispunjavaju obaveze dobavljača prema ovom zakonu,

e) kod dobavljača pregledati isprave i evidencije, koje on vodi u vezi sa sjemenom i sadnim materijalom poljoprivrednih biljaka,

f) provjeravati da li sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka ispunjava propisane zahtjeve,

g) provjeravati da li je sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka pakovan i označen na propisani način,

h) uzimati uzorke sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka kod dobavljača,

i) obavljati inspekcijske preglede sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka prije uvoza,

j) vršiti nadzor kod nosilaca javnih ovlaštenja po ovome zakonu,

k) vršiti nadzor kod imenovanih laboratorija, vršilaca ispitivanja sorti i vršilaca čuvanja standardnih uzoraka,

l) vršiti uvid u registre i evidencije, koje su mu potrebne pri vršenju nadzora u skladu s ovim zakonom,

m) nadgledati provođenje mjera po ovom zakonu,

n) izvršavati druge zadatke u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje.

(2) Pored ovlaštenja po drugim propisima, poljoprivredni inspektor po ovom zakonu i propisima izdatim na osnovu njega:

a) ima dostup do dobavljača, koji stavljaju u promet sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, odnosno do sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka koji se stavlja u promet,

b) provjerava da li su dobavljači, koji stavljaju u promet sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka, upisani u registar dobavljača,

c) provjerava da li dobavljač sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka ispunjava uslove iz st. (2) i (3) člana 5. ovog zakona,

d) provjerava da li dobavljači, koji su upisani u registar dobavljača, ispunjavaju obaveze dobavljača prema ovom zakonu,

e) kod dobavljača kontrolira isprave i evidencije, koje ovaj vodi u vezi sa sjemenom i sadnim materijalom poljoprivrednih biljaka,

f) provjerava da li sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka na tržištu ispunjava propisane zahtjeve,

g) provjerava da li je sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka pakovan i označen na propisan način,

h) uzima uzorke sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji se stavlja u promet,

i) vrši nadzor kod nosilaca javnih ovlaštenja po ovom zakonu,

j) vrši nadzor kod imenovanih laboratorija, vršilaca ispitivanja sorti i vršilaca čuvanja standardnih uzoraka,

k) vrši uvid u registre i evidencije, koje su mu potrebne pri vršenju nadzora u skladu s ovim zakonom,

l) nadgleda provođenje mjera po ovom zakonu.

Član 69.

(1) Pri obavljanju inspekcijskog nadzora po ovome zakonu i propisima, izdatim na osnovu istog, fitosanitarni inspektor može:

a) zabraniti stavljanje u promet, odnosno uvoz sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka osobi koja nije upisana u registar dobavljača u skladu s ovim zakonom,

b) odrediti mjere za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u roku koji odredi,

c) privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti dobavljača, ako utvrdi da dobavljač više ne ispunjava uslove za upis u registar dobavljača, odnosno da više od dva puta nije ispunio određene mjere i predložiti brisanje dobavljača iz registra dobavljača,

d) odrediti otklanjanje nedostataka, te privremeno zabraniti stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji nije pakovan, odnosno označen na propisan način,

e) zabraniti stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji ne odgovara propisanim zahtjevima za stavljanje u promet.

f) zabraniti uvoz sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, ako nisu ispunjeni uslovi za uvoz u skladu s ovim zakonom,

g) predlagati oduzimanje javnog ovlaštenja, koje je bilo dodijeljeno u skladu s ovim zakonom, ako nosilac javnog ovlaštenja ne izvršava zadatke u skladu s ugovorom, odnosno propisima, na osnovu kojih se zadaci izvršavaju po javnom ovlaštenju,

h) predlagati poništavanje rješenja o imenovanju laboratorije, izvođača ispitivanja sorti ili izvođača čuvanja standardnih uzoraka, ako ne ispunjava propisane uslove ili ne ispunjava ugovorne obaveze,

i) izricati novčanu (mandatnu) kaznu na licu mjesta u slučajevima koje određuje ovaj zakon, predlagati uvođenje postupka radi prekršaja, odnosno prijaviti kažnjivu radnju,

j) odrediti druge mjere u skladu s ovim zakonom ili s propisima izdatim na osnovu njega.

(2) Pri obavljanju inspekcijskog nadzora po ovom zakonu i po propisima izdatim na osnovu istog, poljoprivredni inspektor može:

a) zabraniti stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka osobi koja nije upisana u registar dobavljača u skladu s ovim zakonom,

b) odrediti mjere za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u roku koji odredi,

c) privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti dobavljača, ako utvrdi da dobavljač više ne ispunjava uslove za upis u registar dobavljača, odnosno da više od dva puta nije ispunio određene mjere, i predložiti brisanje dobavljača iz registra dobavljača,

d) odrediti otklanjanje nedostataka, te privremeno zabraniti stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji nije pakovan i označen na propisan način,

e) zabraniti stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, koji ne odgovara propisanim zahtjevima za tu namjenu,

f) predlagati oduzimanje javnog ovlaštenja, koje je bilo dodijeljeno u skladu s ovim zakonom, ako nosilac javnog ovlaštenja ne izvršava zadatke u skladu s ugovorom, odnosno propisima, na osnovu kojih se zadaci izvršavaju po javnom ovlaštenju,

g) predlagati poništavanje rješenja o imenovanju laboratorije, izvođača ispitivanja sorti ili izvođača čuvanja standardnih uzoraka, ako ne ispunjava propisane uslove ili ne ispunjava ugovorne obaveze,

h) izreći i novčanu (mandatnu) kaznu na licu mjesta u slučajevima koje određuje ovaj zakon, predložiti uvođenje postupka radi prekršaja, odnosno prijaviti kažnjivu radnju,

i) odrediti druge mjere u skladu s ovim zakonom ili s propisima izdatim na osnovu istog.

X - JAVNE SLUŽBE U OBLASTI PROIZVODNJE SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

Član 70.

(1) Javna služba u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje je zakonom definirana djelatnost pružanja usluga. Osobe koje pružaju te usluge imaju posebne obaveze koje su od javnog interesa (u daljem tekstu: obaveze javnih službi).

(2) Djelatnost javne službe u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje posebno je ispitivanje sorti za opisnu sortnu listu.

(3) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, može detaljnije propisati zadatke javne službe iz stava (2) ovog člana.

Član 71.

(1) Zadatke javne službe iz oblasti ispitivanja sorti za opisnu sortnu listu izvršavaju javne ustanove i druge pravne i fizičke osobe, koje zadovoljavaju propisane uslove u vezi sa osobljem, prostorom i opremom.

(2) Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, detaljnije propisuje uslove javne službe iz stava (1) ovog člana.

Član 72.

(1) Nadležni organi izdaju dozvole za pružanje javnih usluga za obavljanje javne službe iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje vršiocima iz člana 71. stav (1) ovog zakona, na osnovu javnih poziva, koji se objavljuju u službenim glasilima entiteta i Distrikta.

(2) Javni poziv iz stava (1) ovog člana sadrži naročito:

a) određivanje predmeta dozvole;

b) vrijeme početka i trajanja dozvole;

c) uslove koje mora ispunjavati nosilac dozvole;

d) obavezne elemente prijave;

e) mjere koje se odnose na izbor;

f) rok za donošenje odluke o izboru;

g) druge eventualne stručne i tehničke uslove;

h) kontaktnu osobu za davanje informacija u vezi sa sadržajem javnog poziva;

i) datum, mjesto i vrijeme otvaranja zahtjeva;

j) način obavještavanja kandidata o izboru nosioca dozvole.

(3) Javni poziv na ponude iz stava (1) ovog člana nije potreban za javne ustanove, iz oblasti poljoprivrede, kojima nadležni organi entiteta i Distrikta izdaju dozvole za obavljanje javne službe posebnog ispitivanja sorti za opisnu sortnu listu, na osnovu zahtjeva putem odluke kroz upravni postupak.

(4) Međusobni odnosi između davaoca dozvole i davaoca javnih usluga detaljnije se uređuju ugovorom.

(5) Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, detaljnije propisuje uslove iz ovog člana.

Član 73.

Stručni nadzor nad izvršavanjem zadataka javne službe posebnog ispitivanja sorti za opisnu sortnu listu vrši Uprava u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta.

XI - JAVNA OVLAŠTENJA, IMENOVANJE LABORATORIJA, TE VRŠILACA ISPITIVANJA SORTI I ČUVANJA STANDARDNIH UZORAKA

Član 74.

(1) Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje uslove za dodjeljivanje javnih ovlaštenja, za zadatke iz čl. 22. do 27. ovog zakona, te iz člana 35. ovog zakona, a nadležni organi dodjeljuju javno ovlaštenje pravnim i fizičkim osobama, koje ispunjavaju propisane uslove u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti, te ostale uslove za obavljanje zadataka po javnom ovlaštenju.

(2) Javno ovlaštenje za obavljanje zadataka iz stava (1) ovog člana dodjeljuje se na osnovu javnog poziva, koji se objavljuje u javnim glasilima entiteta i Distrikta.

(3) Ispunjavanje uslova iz stava (1) ovog člana verificira zajednička komisija Uprave, čije članove predlažu nadležni organi. Sastav komisije i način rada bliže određuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta.

(4) Uslove u pogledu stručnosti, prostorne i tehničke osposobljenosti, te uslove za izvršavanje zadataka javnog ovlaštenja iz ovog člana propisuje Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta.

Član 75.

(1) Laboratorije za obavljanje dijagnostičkih ispitivanja i drugih testova sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, vršioce ispitivanja sorti i vršioce čuvanja standardnih uzoraka sjemena i sadnog materijala sorte,ako nisu akreditirani od strane neovisnog tijela, ovlašćuje Vijeće ministara. Laboratorije, vršioci ispitivanja sorti i vršioci čuvanja standardnih uzoraka moraju u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti ispunjavati propisane zahtjeve.

(2) Ispunjavanje uslova iz stava (1) ovog člana verificira zajednička komisija Uprave, čije članove imenuje Vijeće ministara na prijedlog nadležnih organa.

(3) Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Distrikta, propisuje uslove, koje, u pogledu stručnosti, prostorne i tehničke osposobljenosti, moraju ispunjavati laboratorije za obavljanje dijagnostičkih ispitivanja i drugih testova sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, vršioci ispitivanja sorti i vršioci čuvanja standardnih uzoraka sjemena i sadnog materijala sorte. Uprava vodi centralnu evideniciju laboratorija iz stava (1) ovog člana.

XII - UDRUŽENJA IZ OBLASTI SJEMENARSTVA I RASADNIČKE PROIZVODNJE

Član 76.

(1) Udruženja iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje su profesionalna i amaterska udruženja iz ove oblasti koja obavljaju aktivnosti od javnog interesa.

(2) Udruženje radi u javnom interesu ako:

a) radi aktivno u oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje,

b) se bavi aktivnostima koje su od javnog interesa i koje su definirane u osnivačkim aktima.

c) organizira edukaciju i obuku o pitanjima iz oblasti sjemenarstva i rasadničke proizvodnje za članove i osobe koje nisu članovi udruženja,

d) jasno dokazuje da se sredstva udruženja dominantno koriste u svrhu javnog interesa u periodu od tri godine,

e) je ove aktivnosti obavljalo najmanje tri godine.

(3) Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, može propisati detaljnije uslove iz stava (2) ovog člana.

Član 77.

(1) Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Distrikta, može udruženju koje ispunjava uslove iz člana 76. stav (2) ovog zakona dodijeliti status udruženja od javnog interesa, za period od najviše pet godina, uz mogućnost produženja na isti mandat. Uprava vodi centralnu evidenciju udruženja.

(2) Vijeće ministara, na prijedlog Uprave, propisuje detaljnije uslove iz stava (1) ovog člana.

XIII - KAZNENE ODREDBE

Član 78.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 80. 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

a) ako se proizvodnjom, pripremom za tržište, uvozom, odnosno stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka bavi dobavljač, koji nije upisan u registar dobavljača (stav (1) člana 5. ovog zakona),

b) ako stavlja u promet sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka u suprotnosti s članom 10. ovog zakona,

c) ako isporučuje sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka u suprotnosti s članom 11. ovog zakona,

d) ako stavlja u promet sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka u suprotnosti s članom 12. ovog zakona,

e) ako stavlja u promet sjeme i sadni materijal sorte, koja nije u sortnoj listi, a obavezan je upis u sortnu listu za tu vrstu poljoprivrednih biljaka (stav (3) člana 12. ovog zakona),

f) ako stavlja u promet sjemensku smješu, koja ne ispunjava propisane zahtjeve iz člana 16. ovog zakona,

g) ako stavlja u promet sjemensku smješu, namijenjenu proizvodnji stočne hrane, koja nije upisana u evidenciju sjemenskih smješa (stav (4) člana 16.ovog zakona),

h) ako postupa u suprotnosti sa stavom (1) člana 19. ovog zakona,

i) ako postupa u suprotnosti sa stavom (3) člana 19. ovog zakona,

j) ako postupa u suprotnosti sa stavom (4) člana 19. ovog zakona,

k) ako izda etikete dobavljača, odnosno potvrde o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednih biljaka u suprotnosti sa stavom (2) člana 20. ovog zakona,

l) ako ne vodi propisane evidencije o izdatim etiketama i potvrdama dobavljača (stav (3) člana 20. ovog zakona),

m) ako stavlja u promet uvezeno sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka u suprotnosti sa stavom (1) člana 34. ovog zakona,

n) ako postupa u suprotnosti sa stavom (2) člana 34. ovog zakona,

o) ako kao vršilac javne službe ne izvršava obaveze iz stava (2) člana 70. ovog zakona,

p) ako ne upotrebljava finansijska sredstva u skladu sa stavom (4) člana 70. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 40.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac, koji počini radnju iz stava (1) ovog člana, ako je registriran za samostalno obavljanje djelatnosti.

(3) Novčanom kaznom od 250,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorna osoba pravne osobe.

(4) Novčanom kaznom od 250,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz tačke a) stava (1) ovog člana i fizička osoba.

Član 79.

(1) Mandatnom kaznom na licu mjesta od 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

a) ako u roku ne prijavi izmjene podataka, koji se vode u registru dobavljača (stav (6) člana 7. ovog zakona),

b) ako stavlja u promet sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka bez dozvole (stav (1) člana 13. ovog zakona),

c) ako ne prijavi proizvodnju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka (stav (1) člana 20. ovog zakona),

d) ako ne provede mjere, određene u skladu sa st. (l) ili (2) člana 21. ovog zakona,

e) ako ne ispuni obaveze iz stava (3) člana 48. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz stava (1) ovog člana pojedinac, registriran za samostalno

obavljanje djelatnosti.

(3) Novčanom kaznom od 500,00 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i odgovorna osoba pravne osobe.

(4) Novčanom kaznom od 300,00 KM, koja se naplaćuje odmah na licu mjesta, kažnjava se za prekršaj iz stava (1) ovog člana i fizička osoba.

XIV - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 80.

(1) Nadležni organi dužni su u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise predviđene ovim zakonom, osim propisa predviđenih čl.5., 6., 7., 9. i 59. ovog zakona, koje je potrebno donijeti najkasnije šest mjeseci nakon stupanja zakona na snagu, propisa predviđenih članom 10. stav (7), članom 12. stav (4), članom 71. stav (2) ovog zakona, koji se moraju donijeti najkasnije 12 mjeseci nakon stupanja zakona na snagu.

(2) Nadležni organi mogu donijeti i druge propise, osim propisa predviđenih ovim zakonom, ako su potrebni za primjenu zakona.

(3) Do donošenja provedbenih propisa iz stava (1) ovog člana, primjenjivat će se važeći entitetski propisi, koji nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 81.

Propisi entiteta kojima je regulirana oblast proizvodnje, pripreme za stavljanje u promet, uvoz i stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka moraju se usaglasiti s odredbama ovog zakona najkasnije do donošenja podzakonskih akata navedenih u članu 80. ovog zakona.

Član 82.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Distrikta.

PS BiH broj 135/04
21. oktobra 2004.godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Doma naroda

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Martin Raguž, s. r.

Parlamentarne skupštine BiH
Goran Milojević, s. r.

Hvala što ste naš pretplatnik. Koristite pogodnosti koje dobijate pretplatom.

O nama

Javno preduzeće Novinsko-izdavačka organizacija SLUŽBENI LIST BOSNE I HERCEGOVINE. Sva prava pridržana. 2014

Adresa

Džemala Bijedića 39/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Email: sllist@sllist.ba
(mailto:sllist@sllist.ba)

Kontakti

Centrala
Tel: 033/722-030
Email (mailto:info@sllist.ba)
Uredništvo
Tel: 033/722-038

Prodaja
Tel: 033/722-079
Oglasni odjel Email (mailto:info@sllist.ba)
Tel: 033/722-049 i 033/722-050, Fax:

Email (mailto:urednistvo@sllist.ba)

Pravna služba
Tel: 033/722-051
Email (mailto:info@sllist.ba)

Računovodstvo
Tel: 033/722-045, Fax: 033/722-046
Email
(mailto:racunovodstvo@sllist.ba)

Pretplata
Tel: 033/722-054
Email (mailto:pretplata@sllist.ba)

Ekspedit
Tel: 033/722-041
Email (mailto:info@sllist.ba)

033/722-074
Email (mailto:oglasi@sllist.ba)

Tehnički sekretar
Tel: 033/722-061, Fax: 033/722-064

Ured direktora
Tel: 033/722-061

Komercijala
Tel: 033/722-042

2014 © JP NIO Službeni list Bosne i Hercegovine. Sva Prava Pridržana.